PERŞEMBE
7 AGUSTOS 1930
5 inci sene, No 1603
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt Mebusu MAHMUT

BUGÜN

2 inci sahifede :
1— Tarihi tefrikamız: Ali Pş.
2— Harici ve Son haberler
3— Istanbul radyosu anlaştı.
4— Darülfunun islaha muhtaç değil mi?
5— Yalancının mumu.
3 üncü sahifede
1— Pasolar Yalovaya da geçiyor.
2— Mallara etiket konacak.
4üncü sahifede
1— Felek
2— Hikâye
3— Roman

Suriye hududumuza taarruz edenlerin de tedip ve tenkillerine baslandı..

Bütün bu hareketleri hariçten bir elin idare ettiği anlaşılıyor.

Haço dağıttığı beyannamelerde: "Türkleri kesin ve intikam alın,, diyor!

İran cevabının bugün gelmesi muhtemeldir, Ağrının tamamen hudutlarımız içine alınmasını, huduttaki mütecavizlerin tedibini istiyoruz.

Iran Kabinesi notamıza verilecek cevabın müzakeresini ikmal etti

ANKARA, 6 (Sabaha karşı telefonla alınmıştır) - Suriye hududumuzda avenesile birlikte topraklarımıza dahil olduğunu dün bildirdiğim Haçonun maiyetinde 60 atlı bulunmaktadir. Haço, kendi köyü olan "Habat,, nahiye merkezini işgal etmiştir. Hâlâ oradadır. "Habat,, nahiye merkezi hududun biraz gerisinde iken son hudut tashihinden sonra tam hudut üzerine isabet etmiş bulunmaktadır. Haço toprakları mıza girince hiç bir mukavemet görmemiştir. Zira son vakalrı müteakip hudut üzerindeki küçük karakollarımız geriye çekilmiştir.

* * *

ANKARA, 6 (Sabaha karşı telefonla alınmıştır) - Gelen habere nazaran İran kabinesi notamıza verilecek cevabın müzakeresini ikmal etmiştir.

340 senesi 5-30 uncu günü Haçonun Mardinde çekilmiş bir resmi. Haçonun elinde tuttuğu hayvanı o vakit at yarışlarında birinci gelmiştir

Milliyet'in hususi resim koleksiyonlarından

Suriye ciheinden Haço namındaki bir sergerdenin maiye-

(Mabadi beşinci sayfada)

Şimendifer siyasetimiz

Demiryolları, Anadolunun yarısını kapladı. Memleketin yolsuzluk yüzünden şimdiye kadar uğradığı felâketleri hatırlıyanlar, bu netice önünde pek derin bir memnuniyet duyarlar. Bundan beş altı yıl evvel idi; muhterem İsmet Pş. ve onun hükûmeti şimendifer siyasetimiz için şu hedefleri tesbit etmişti:

1 — Ankara'yı Sıvas'a bağlamak.
2 — Karadeniz'i Akdenize bağlamak.
3 — Kömür havzasını memleketin merkezine akıtmak.
4 — Ergani'nin kıymetli maden servetini bir iskeleye götürmek.

O vakittenberi Cümhuriyet idaresi bu hedeflere varmak için hürmete lâyik bir fikir takip ile muntazaman yürüyor. Ne zaman zaman beliren maddî müşkülât, ne de bu politikaya taraftar olmıyan yerli ve yabancı bazı zevattan gelen itirazat bu hareketi durduramadı. Bugün aldığımız müsbet netice önünde bir iftihar hissi duymamak kabil değildir.

Hatırlardadır ki Cümhuriyet kurulduğu günden daha evvel başlanmış, Ankaradan Yahşıhana uzıyan birdekovil vardı. Bu hat ne vaziyeti, ne de gayesi itibarile bir kıymet ifade etmiyordu. Asıl tabiî hat, yeni baştan Ankara'nın —cephelere ordular ve zaferler gönderdiği— tarihî istasiyonundan başlandı. 600 küsur kilometrelik yol döşendi. İşte ilk hedefe, Sivas'a varmış bulunuyoruz.

İkinci hedefe varmak için az bir zaman ve mesaiye muhtacız. Filhakika bugün Samsun'dan Musa köyüne kadar işliyen demiryolu (Yıldız) da Ankara — Sıvas hattına, (Ulukışla) dan yukarı çıkan yol da (Boğazköprü) de gene Ankara — Sivas hattına ulaştığı gün Akdeniz, Karadeniz'e bağlanmış ve bu suretle ikinci hedefe varılmış olacaktır.

Kömüre ve bakıra varmak için ise 1934 senesini bekliyoruz. Bununla beraber Ergani'ye giden hat, gelecek sene içinde Malatya'nın münbit ve mahsuldar ovasını memleket pazarlarına bağladığı vakit ilk feyizlerini de vermeğe başlıyacaktır.

Kütahya'dan Balıkesir'e giden hat ta sür'atle yürüyor. Kömür hattının iktısadî ehemmiyeti üzerinde ısrar edecek değiliz. Hülâsa şimendifer siyasetimiz; evvelce tesbit edilmiş hedeflere doğru yüksek bir basiret ve muvaffakıyet havası içinde durmadan ilerliyor.

İş ve politika hayatında en güzel ve en faydalı teşebbüslerin de muarızları oluyor. Türkiye'nin şimendifer siyasetine de muarız olanlar vardır. Bizim samimî kanaatimize göre, Garp cephesi kumandanlığında, Lozan konferansında bu memlekete yaptığı emsalsiz hizmetler bir tarafa bırakılsa bile, ortaya attığı günden itibaren sönmiyen bir ateş ve azim ile takip ettiği şimendifer siyaseti, ve onun yukardanberi anlattığımız neticeleri yalnız başına İsmet Paşayı millî tarihimizde ebedileştirecek bir kıymet ve mahiyeti haizdir. Bu mütalea, onun şimendifer politikasına muarız bulunanların kanaatlerine uymıyabilir. Fakat; hakikat denilen şey de, esasen bütün insanlar tarafından daima kabul ve hürmet edilmiş değildir.

Türkiye şimendiferlerinin, iktısadî gayelere göre değil, askerî mülâhazalara nazaran yapıldığını iddia edenler var. Yazık ki, en ziyade hariçten memlekete akan bu fikir cereyanına, bilerek veya bilmiyerek bazı vatandaşlarımızın da kapıldığını görüyoruz. Şunu ilâve edelim ki, bu fikirde bulunanların mutlaka hüsnü niyetinden şüpheye hakkımız yoktur. Çünkü bunların içinde memleketimizin hususî vaziyet ve ihtiyaçlarını bilmeksizin, yalnız nazariyelere ve faraziyelere istinat edenler var.

Muarızlarımıza soruyoruz: Türkiye'de iktısadî hatlar nerelerden, hangi vilâyetlerden geçmeli idi?.. Sanki ortada daha evvel bir çok iktısadî hatlar mevcut imiş te son yapılan hatlara da, askerî ve sevkulceyşi bir mahiyet atfolunuyor.

Yoksa Cümhuriyet idaresinin de, tıpkı saltanat idaresinin yaptığı gibi, şimendifer politikasında malûm olan mücrimane kayitsızliği mi göstermesi isteniliyor? Çok ciddî işler mütalea edilirken, böyle çürük mantık ölçüsü kullanılmamalıdır. Eğer Türkiye'nin şimendifer siyasetine muarız olanlar arasında bitaraf ecnebi mütehassısları da bulunuyorsa, onları bu kanaate götüren şey, politikamızın isabetsizliği değil; meseleyi ve vaziyeti mücerret olarak mütalea etmeleridir. Halbuki bir memleketin şimendifer siyasetini mütalea etmek ve ona bir istikamet vermek için o memleketin hususî vaziyetini ve bir çok maddî ve manevî ihtiyaç ve âmilleri de göz önünde bulundurmak lâzımdır.

Bundan başka şu mülâhazayı da göz önünde bulundurmağa mecburuz: Hudutları mutlak bir emniyet altında bulunmıyan, —içinde yaşadığımız şu anlarda olduğu gibi— komşuların tahrikâtile memleket dahilinde kıyam ve isyan hareketlerine sık sık askerî mülâhazalarla— yaptıracağı demiryollarının lüzum ve ehemmiyeti, iktısadî hatlardan daha az mıdır?

Şüphe yok ki, bugün iktısadî ve idarî ihtiyaçların sevkile yaptırdığımız demiryollarını, —günün birinde lâzım olursa— askerî ve sevkulceyşi ihtiyaçlarımız için de kullancağız.

Her halde İsmet Paşanın şimendifer politikası, memleket için büyük bir kuvvet oldu. Bu politika yüzünden dahilî ve haricî emniyetimiz artıyor. Unutmamalı ki, dahilde asayiş, harice karşı hudut emniyeti olmazsa bir memlekette ne idarî ne de iktısadî bir politikanın yürütülmesine imkân yoktur.

Siirt Meb'usu
MAHMUT

Yunan filosu

Ataşenavalların iştirakile manevralar yaptı

Fakat ataşenavalımızın bulunması istenmedi

ATİNA, 6 (Apo.) — Dün Yunan filosu Saros körfezinde yaz manevrasının ikinci kısmını yapmıştır Harp gemilerinden, tahtelbahirlerden başka tayyareler de iştirak etmiş ve müştereken Averofa hücum edilmiştir. Manevralarda Bahriye nazırından başka erkânı askeriye bütün devletlerin ataşe navalları hazır bulunmuş ve manevralar muvaffakıyetle neticelenmiştir.

Muhalif "Varadini,, gazetesine göre Türk ataşenavalından dünkü manevrada hazır bulunmaması rica edilmiştir. Yunan gazetesinin bu haberi henüz tek zip edilmemiştir.

Millî müdafaa müsteşarı değişiyor mu?

ANKARA, 6 — Hazırlanmışolan askerî terfi listesile Mü dafaai Milliyede bazı tebeddülâta intizar ediliyor. Ezcümle Müdafaai Milliye müsteşarı Naci Paşanın Eskişehir kolordusuna gideceği ve yerine Âşir Paşanın geleceği söyleniyor.

Tayyareci kız

LONDRA, 6 (A. A.) — Mis Amy Johnson, bugün fevkalâde hararetli tezahürat ile Strand oteline götürülmüştür. Daily Mail gazetesinin vadetmiş olduğu 10 bin İngiliz liralık mükâfata ait çek burada kendisine verilmiştir. Bütün sokaklar bu cesur tayyareciyi görmeğe ve alkışlamağa gelen binlerce seyirci ile dolu bir halde idi.

Millî hâkimiyet

Bugün Millî hâkimiyetin sevgili vatanımızda ilk defa tesis edildiği, saltanatın ilga edildiği tarihin yıl dönümüdür. 1 teşrinisani 922 de Büyük Millet Meclisinin tarihî celsesinde verilen bu karar Rebiülevel ayının on ikinci gecesine, yani Vilâdeti Peygamberiye tesadüf ediyordu. Millî hâkimiyet bayramını bugün bu suretle tesit ediyoruz.

"Milliyet" okuyucularma bu millî bayramı tebrik eder.

Hâkimiyeti Milliye bayramı münasebetile bugün resmî devair tatil edilecektir.

Balıkçılar

Dün Ticaret odasında toplandılar

Mütehassıs M. Weberman balıkçıları dinledi

M. Weberman

Ticaret Odasında dün balıkçılar bir içtima yapmışlardır. Bu içtimaa balıkçılık mütehassısı M. Weberman da iştirak etmiştir.

Bu içtima yeni mütehassısla yakından temas edebilmek için balıkçılar tarafmdan vaki talep üzerine yapılmıştır.

İçtimada M. Weberman takip edilecek sistem hakkında izahat vermiştir. Bundan sonra balıkçıların fikir ve dertleri dinlenmiş ve M. Weberman notlar almıştır. Balıkçılar başka bir içtima daha yapacaklardır.

Osmanlı borçları

Düyunu umumiye meclisinde

Paristen yazılıyor: — Osmanlı Dayinler meclisi önümüzdeki teşrinisaninin 18 inde buradaki merkezinde toplanacaktır.

Heyeti umumiye içtimaı olan bu toplanışta tetkik edilecek mesail şunlardır: Vaziyetin müzakeresi, kuponların tam surette tediyesi için almacak tedbirler. Fransız hâmillerin menafiini ihlâline karşı alınacak vaziyet.

Maliye Mütehassısı M. Şaht'ın raporu..

Tedavül Bankasının teşkilinden evvel bazı malî ve iktısadî tedbirler alınmalıdır.

M. Şaht'ın, paramızın istikrarı temin hususundaki fikir ve mütaleaları nedir?

Paramızın istikrarını temin için M. Şahtın hükûmete verdiği raporı aynen neşre başlıyoruz. M. Şaht bu raporunda paramızın istikrarına teşebbüs etmeden evvel bazı tedbirlere tevessül edilmesini tavsiye ediyor.

Hükûmet altı aydanberi bu mesele ile meşgul olmakta ve esaslı tedbirler almış bulunmaktadır. Hükûmet sırasile malî ve iktısadî vaziyetimizi tetkik ederek rapor vermiş olan M. Fişering, Müller, Şaht ve kont Volpin'in biribirinden farklı mütalealarını göz önünde tutarak hakikî vaziyeti bulmağa çalışmıştır.

Şunu da hatırlamak lâzım ki, hükûmet iktısadî ve malî vaziyetimizin tetkikinde asla nikbin davranmış değildir. Borçlar meselesi münasebetile gerek Başvekil paşanın ve gerek Maliye vekilinin muhtelif beyanatı da bunu gösterdi. Çünkü bugünkü idaremizin şıarı, hakikatı olduğu gibi ortaya koymak ve ondan korkmamaktır. Tutulan yol budur.

Lüzumsuz yere ufukları karanlık göstermekte hiç bir faide yoktur.]

M. Şahtın raporu bervechi âtidir:

Türkiye Cümhuriyeti Maliye Vekili Saracoğlu Şükrü Beyefendiye

Vekil Beyefendi Hazretleri;

Ereiburgda Reichsbank direktörü Dr. Karl Müllerin Türkiyede nakit istikrarı ve bir Merkezî Tedavül Bankası tesisi hakkında tanzim ettiği raporu yüksek huzurunuza arzederken Türkiyede tasavvur olunan ıslahatı maktiye münasebetile teşriki mesainin inzimamı hususundaki şerefli davetinize tekrar teşekkür etmek isterim.

Kendi memleketimizin çok ehemmiyetli meseleleri ile meşgul bulunmaklığım bilhassa "Young plânı" hakkındaki Paris konferansına ve beynelmilel tesviyei Düyun Bankasının teşkilâtı esasiye komitesine dahil olarak Baden şehrinde münakit konferansa iştirakimizi derhatır ettirmeliğime müsaadenizi rica ederim. Bizzat Ankaraya gelmekliğime mâni olmuştur.

Beni temsil etmek üzre Dr. Müller Türkiyeye izam ederken kendisinin evvelce de memleketimizde ikameti dolayısile Türkyenin iktisadî ve malî şartlarını tanıdığını ve bundan başka benimle birlikte mühim teşkilât işlerinde teşriki mesai etmiş olmasını nazarı itibara aldım. Bu iki vasıf, Dr. Müllerin deruhte ettiği ve büyük bir ciddiyet ve vukuf ile hasrı faaliyet ettiği vazifeyi maksada hadim surette bitirmesine yardım etmiştir.

Dr. Müller bu tekikatı bir rapor halinde ve serbestçe tesbitinin zatı âlilerince talep edildiğini bildirmştir. Raporda, şayanı şükran olan bu talebinize tamamen mütavaat edilmiş ise bu, behemehal memleketinizin menafii lehine olmuştur. Zira, zati âlilerince de takdir buyurulmuş olduğu veçhile, nakıt meselesi gibi müşkül ve nazik meselelerde ancak vüzuh ve şeniyet hâkim olduğu takdirdedir ki isabetli hattı hareketler tebellür edebillir.

Raporun erkama müstenit tafsilâtının vâsıl olduğu netice, Türk maliyesinin ve Türk iktısadiyatının halî hazırı, mütemmim diğer bazı iktısadî ve malî tedabir ittihaz edilmedikçe, istikrarî naktiye ve manayi hakikisile bir merkezi tedavül Bankası tesisi mevsimsiz addedilmektedir.

Buna dair olarak cem ve telfik edilmiş olan müteaddit erkâmı sübu-

M. Şaht

tiye, beni de bu noktai nazara iştirake sevketmektedir.

Türkiye iktısadiyatı ve Türk Devleti politikası senelerce mühim gayretler sarfetmiştir. Yeni devletin kuruluşu, mükemmel bir ordunun yeniden techizi, Adlî sahada, Maarifte ve münakalede yeni teşkilât ve bilhassa nüfus mübadelesi gibi mühim mesail, pek kısa bir zamana sığdırılmış olmak itibarile, Türk iktısadiyatının bünyesini zarra düçar etmiştir.

Rapor bunların netayicini sarahatle göstermektedir. Bu netayiçten olmak üzre bilhassa ihracatın umumî surette azalması suretinde tecelli eden memleketin istihsal siasının daralması ve bütçenin uzun müddetlere şamil olmak üzre mütezayit mikyaslarda döviz taahhüdatını taşıması şayanı dikkat görülmektedir.

Döviz varidatının ihtiyaca tekabül eden mikyasta tezayüdü imkânı mevcut olmadıkça, İstikrarı naktinin devamı ve Merkezî Tedavül Bankasının filhal muvaffak bir surette faaliyete geçebilmesi için matlûp esasat elde edilmiş olmıyacaktır.

İslahatı lâzımenin tamamen temin ve intacından evvel başlanan istikrar teşebbüslerinin Belçikadaki ve Lehistandaki akibetleri, istkrar teşebbüsü

(Lûtfen çevliriniz)

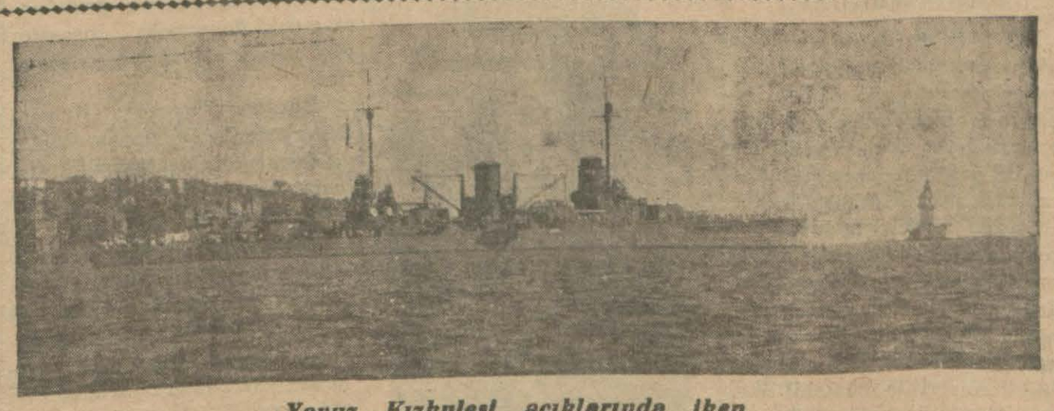

Yavuz Kızkulesi açıklarında iken

Yavuz zırhlısı dün Istanbula geldi

Hafif seyir ile Kavaklara kadar gittikten sonra Marmaraya döndü

Marmarada manevralar yapan Yavuz dritnotu dün saat 1,15 te limanımıza gelmiş ve hafif bir yolla Boğaza geçerek Kavaklara gitmiştir. Halk, fevç fevç sahillere yığılarak zırhlıyı seyretmişler ve alkışlamışlardır.

Yavuz saat 15 te Boğazdan dönerek Adalara doğru gitmiştir.

Komünistler

İzmirdeki tahkikat ne neticeler verdi?

İzmirin bazı yerlerine beyanneme ler atmakla maznun komünist Giritli Cazim ile arkadaşı Nusret ve garson Mehmet Ziya hakkındaki hazırlık tahkikat evrakı İzmir Polis müdürlüğünden adliyeye gönderilmiştir.

Cazim, Ziya, Nusret Ef.ler

Maznunlardan Cazim; herşeyi inkâr ettiği halde son istiçvap esnasında itirafatta bulunmuş, kendilerinin hangi teşkilâta dahil bulunduğunu ve beyannameleri nasıl tedarik ettiklerini anlatmıştır.

Bunun üzerine İzmir polis müdür-

(Mabadi beşinci sayfada)

Aynarozda Bir Kadın!

Genç bir erkek kıyafetinde Aynaroz Keşişhanesine girmeğe muvaffak olan Fransız kadın gazetecisi Marys Choisy'nin harikulâde macerası

1 — Aynaroza nasıl girdim?
2 — Papazlar arasında ilk gecem!
3 — Hayatla ölüm arasında.
4 — Biraz da tarih veya..... masal!
5 — Yaşasın tembellik!
Ve saire... Ve saire...

Bugünkü POLİTİKA gazetesinde takibe başlayınız!

Sultan Hamit

Tahsin Pş.nın hatıraları

Milliyet 11 ağustostan itibaren Mabeyin Başkâtibi Tahsin Pş.nın hatıralarını neşre başlıyor.

Bu hatıralarda Sultan Hamidin çocukluğundan itibaren bütün hayatı ve Yıldızın içyüzü okunacaktır.

11 ağustosu bekleyiniz

11 ağustosta başlıyor

Sultan Hamit

"Milliyet,,in tarihi tefrikası: 60

Yaş yetmişi bulmuştu..

Kendisine taç ve taht temin etmek sevdasında...

Fakat Babrâlinin asıl maksadı gizli tutuluyordu. Fransız elçisinden gizli tutulan bu hedef, İngiliz sefirinn meçhulü değildi. Buna göre Babrâli Mehmet Aliden Suriyeyi almak istiyor, fakat eğer bunda tamamile muvaffak olamazsa Akâ ile Saydayı ona bırakmağa muvafakate hazırlanıyordu.

Diğer taraftan padişah Mehmet Aliyi okşamak!.. siyasetini takip etmeğe başlamıştı. Meselâ Mehmet Alinin eski düşmanı olan Hüsrev Paşa Babrâliden uzaklaştırıldı.

Sarım Efendi Mehmet Ali ile konuşmak için Mısıra gönderildi. Sarım Efendinin Mısıra gönderilmesinden maksat, Mehmet Alinin hakikatte ne istediğini öğrenmekti. Yoksa onunla müzakereye salâhiyeti yoktu. Maamafih aralarında münakaşalar olmamış değildi. Bu münakaşalar esnasında Sarım Efendinin Mehmet Aliye Mısırdan başka padişahın Akâyı da kendisine ve evlâdına bırakmağa muvafakat edeceğini ihsas eylediği anlaşılıyor fakat Mehmet Ali buna razı olmuyordu. Mısır ile diğer eline geçirdiği yerleri de kendine ve sülâlesine hasretmek istiyordu.

Mehmet Ali endişe içinde iki şeyden şikâyet ediyordu:

Evvelâ Mısırda emin bir vaziyette olmadığını söylüyordu. Sonra kendi ölünce çocuklarının hiç kimseden himaye görmiyerek sokak ortasında kalacaklarından korkuyordu. Fakat padişah ona Akâyı da veriyordu. Akâ müstahkem bir mevki olduğu için Mehmet Ali icabında oraya kaçıp kendini muhafaza edebilirdi. Mehmet Ali öldükten sonra Akâ paşalığı ölünceye kadar oğlu İbrahime kalacaktı.

Mehmet Ali buna mukabil şöyle diyordu:

— Benim kılıcımla kazandığım şeyi benden ve oğlumdan a lamaz. Benim haleflerim muktedir olabildikleri kadar haklarını müdafaa edeceklerdir.

Fransızlar Mehmet Alinin kendi sülâlesine böyle bir saltanat temin etmesini istiyorlardı.

Mehmet Ali Sarım Efendiye ne donanmasını ne ordusunu azaltamıyacağını ve eline geçirdiği memleketlerden bir köyü Padişaha iade edemiyeceğini tekrar ediyordu.

Mehmet Ali daha ileri giderek oğlunun Anadoluda iken 80,000 kişi topladığını ve bu mikdarın 200,000 kişiye baliğ olabileceğini iddia ediyordu.

Mehmet Ali Fransa ile münasebatını sıklaştırmak ve Paris hükûmetinin tam bir müzaheret tini temin etmek istiyordu. Mehmet Ali fazla olarak İngilterenin bir gün Mısırı ve sonra da Suriyeyi ele geçirmek istiyeceğini, o zaman Fransanın Afrikada Cezayir ile iktifa edemiyeceğini söylüyordu. Onun için Fransanın kendisine müzaheret etmesi menfaati icabındandı.

(Bitmedi)

Çocuk düşürmek mi?

Dr. Horhoryan Ef. nasıl anlatıyor?

Üsküdarda Pazarbaşı mahallesinde 50 numaralı evde oturan ateşçi Burhanın metresi Leman namı diğerMehparnenin çocuğunu düşünerek evin arkaşındaki arsaya gömdüğü polise haber verildiğindenÜsküdar müstantiki Cemal, Tıbbı adlîden Rahmi ve Çinili polis merkezi komiseri Muzaffer B. ler tarafından çocuk gömülü olduğu yerden Dr. Horhoryan Ef. çıkarılarak Morga nakledilmiştir.

Leman H. la, bu kadına ilâç veren Horhoryan isminde bir doktor polisçe nezaret altına alınmışlardır.

Bu hususta Dr. Horhoryan Ef. kendisile görüşen bir muharririmize demiştir ki:

23 Temmuz günü bir hasta geldi. Karnında bir şişkinlik olduğunu söyledi.

Muayene ettim ve lâzım gelen hafif ilâçları verdim, pansıman yapılmasını söyledim. Yedi sekiz gün sonra dehşetli bir sancı tutmuş.

Sonradan anladım ki kadın hâmile imiş ve onun için sancısı tutmuş. Hâmile olduğu evvelce belli olmuyordu.,,.

Yeni telgraf makineleri

Posta idaresi Avrupa'dan 50 hük makinesi daha getirtmek için bir fabrika ile temasa girişmistir.

ne takaddüm etmesi icap eden tedabirin ne kadar dakik bir surette tatbikı zarurî olduğunu ve nekadar mühim fedakârlıklardan vikaye edebileceğini sarahatle ispat eden birer delil dir.

Bir merkezî tedavül Bankasının sadece tesisile malî ve iktısadî ıslahatın tatbikından sarfı nazar edilebileceğine zahip olmak ta tedavül Bankasının mahiyeti hakkında yanlış bir telâkkinin mahsulü olurdu. Esasen mevcut olmıyan iktısadî ve malî esaslar hiç bir şekilde temin edilmiş olamaz.

Bu Bankanın iktısadî fevaidi kâfil bir müessese olmaktan ziyade zararlı bir enfilâsyon vasıtası olması gibi şimdiye kadar içtinap edilmiş bir tehlikenin yaklaşması demek olurdu.

Türkiye iktısadiyatı için ehemmiyeti haiz vasıtaların israfını ve gerek memlekette, gerek hariçte izalesi gayri kabil bir itimatsızlığın doğmasını menetmek dikkat ve itinanın istilzam ettiği bir zarurettir.

Raporun, mutasevver olan tedavül Bankasının tesisinin henüz mevsimsiz olacağına dair, görüşünü benimsemekliğim, bu mesele hakkında nihaî surette beyanı mutalea etmiş olduğumu ifade etmez. Bilâkis bende derhal memleketin malî ve iktısadî kuvvetlerinin, tediye muvazanesinin tevazününü ve otomatik olarak ta "de facto" istikrarın teminini ve tedavül Bankasının tesisi için matlûp esasatın vücut bulmasını istihdaf eder tarzda inkişafına matuf tedbirler alınmak fikir ve kanatindeyim. Türkiye Cumhuriyeti hükûmetinin raporla teklif edilen ıslahat programının aksamından addelilebilecek münferit bazı ıslahat tedbirlerinin tatbikına başlamış olduğu ifade edilmiştir.

(Sonu varın)

HARİCÎ HABERLER..

Bitip tükenmiyen ihtilâflar

Lehistan-Litvanya ve Almanya arasında ne oluyor?

Ziyaret

Fransa nazırları Varsovada

PARİS, 6 (A. A.) — Petit Parisien gaztesinin verdiği bir habere göre Avrupa itihadı hakkında fikirleri sorulan hükûmetlerin cevapları Hariciye nezaretine gelmiş ve beklenecek başka bir cevap kalmamış olduğundan meselenin heyeti umumiyesi hakkında hariciye nezareti yakında bir nota gönderecektir.

Bir taraftan Avrupa Birliği tarafında hazırlıklar yapılırken diğer taraftan da Avrupada siyasî konuşmalar oluyor.

İki Fransız nazırı Lehistana gitti. Lehistan ile Fransanın münasebatındaki dostluk malûmdur. Almanya ile Rusyanın arasında bulunan Lehistan coğrafya itibarile ve siyaseten merkezî Avrupada mühim bir mevki sahibidir.

Lehistanın Litvanya ile münasebatı bir türlü tabiî hale gelmemiştir. Şimdiye kadar Litvanyada yakın zamanlara kadar iktidar mevkiinde istediği gibi hüküm süren ve nihayet son günlerde sürgüne gönderilen sabık diktatör Valdemaras Lehistana karşı daima muhasım bir vaziyet almış bulunuyordu. Şimdi onun iş başından uzaklaştırılması iki memleket arasındaki münasebatın yeni bir safhaya girmesine yol açacak deniyor. Diğer taraftan son günlerde Almanya ve Litüanya arasında da bir hâdise olmuştur.

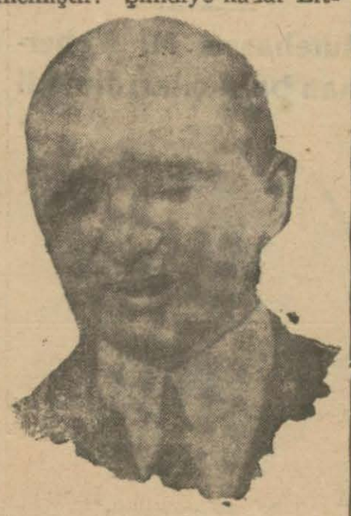

M. Zelaski

Memel denilen bir yer var ki halkı Alman olmasına rağmen Litüanyaya verilmiştir. Geçenlerde oradaki muhtariyet taraftarı Almanlarla Litüanya hükûmeti arasındaki hâdise bura halkının bir an evvel Almanyaya iltihakı istediklerini yeniden gösterdi.

Diğer taraftan iddia edildiğine göre Lehistana karşı Litüanyanın husumetini tahrik etmeyi de istiyorlar. Hülâsa Avrupanın derdi biter tükenir gibi değil... Almanyanın Lehistana karşı Litüvanya ile birleşeceği sözleri karşısında Lehistan Hariciye nazırı M. Zaleski de bittabi çalışıyor..

M. Jüst

Cenaze merasimi sade ve samimî oldu

ANKARA, 6 (Telefonla) — Rus sefareti başkâtibi M. Jüst'ün cenaze merasimi sade ve samimî olmuştur. Cenaze Cebeciye defnolunmuş; Rus sefiri M. Suriç irat ettiği hitabeyi "Arkadaş Jüst seni çok sevdiğin Türklerin yanında bırakıyoruz,, sözü ile ikmal etmiştir. Ve Karahandan sefarete gelen bir telgrafı okudu. Tabut mezara indirilmeden evvel kabrin başında bulunan Madam Jüst tabutun üzerine kapanarak dakikalarca kaldı. Ve bu matemli manzara merasime iştirak edenlerin gözlerini yaşarttı.

M. Jüst senelerdenberi Türkiye sefaretinde çalışan, kendisine bir muhit temin eden ve dost kazanan, Türkiyeyi tanıyan ve seven kıymetli bir memurdu.

Fransada

Grev

Hâlâ devam ediyor..

LİLLE, 5 (A. A.) — Belçika hududunda otobüs nakliyatı tamamile durmuştur. Hududun iki tarafında külliyetli miktarda polis kuvvetleri toplanmıştır. Grevcilerin miktarı pek ziyade artmıştır.

SAİNT-QUENTİN, 5 A. A, Grev şiddetini kaybediyor gibi görünmektedir. İki günden beri 1500 işçi vazifeleri başına gelmişlerdir. Maden sanayii işçileri tarafından yapılan grev bitmiştir. Mensucat sanayiinde çalışanlardan grev yapanların adedi 3855 i bulmuştur. Patronlar imalâthanelerin yarın açılacağını haber vermişlerdir. Grevciler, bu vaziyetten bıkmış olduklarından iş başına dönecekleri günden güne artacağı zannolunuyor.

Romanya - Fransa

PARİS, 5 (A. A.) — Romanya tarafından tanzim edilen yeni gümrük tarifesinin tatbik mevkiine konması üzerine Fransa ile Romanya arasında aktine lüzum görülen ticaret mukavelesine ait müzakereler neticelenmek üzerdir. Murahhas heyetlerin reisleri hükûmetlerinin tasvibine arzedilecek tesviye sureti hakkında itilâf hâsıl etmişlerdir. Binaenaleyh, mukavelenin pek yakında imzası mümkün addedilmektedir.

Iranda

Neşredilen tebliğ

Tahrandan Avrupa gazetelerine bildiriliyor:

"İran Harbiye veziri tarafından neşredilen bir tebliğde asi Kürtlerin Türk hududunda hezimete uğradıkları ve 921 de bazı misyonerleri esir etmek suretile nazarı dikkati celbetmiş olan Simko'nun Türk askerlerine karşı mücadele esnasında telef olduğu bilidirilmektedir.

İranda şimendifer

Bendergazdan Aliabada kadar olan şimalî İran şimendiferini ikmal için Alman grupu ile mukavele imzalanmıştır. İnşaat için 183,000 İngiliz lirası masraf kabul edilmiştir.

Kanlı vukuat

KARAŞİ, 6 (A. A.) — Dün Sukkur'da müslümanlar ile mecusiler arasında çıkan bir arbededede 16 kişi ölmüş, 150 kişi yaralanmıştır. Zabıta ahali üzerine iki defa ateş etmeğe mecbur kalmıştır. Kargaşalık çıkaranlardan 200 kişi tevkif edilmiştir. Sokaklarda polis ve asker müfrezeleri dolaşmaktadır. Bir çok mağaza ve dükkânlar yağma edilmiştir. Sukkur'da vaziyet vahim bir şekil almıştır. Sind komiseri ile müstakil Sind livası kumandanı dün Sukkur'a gitmişlerdir. Mahallî hükûmet sokaklarda 5 kişiden fazla kimsenin toplanmasını menetmiştir.

Zaro Ağa

LONDRA, 6 A.A. — Helyostan Deily Mail'e bildiriliyor Her türlü reklâmdan müteneffir olan Edison kendisinin oturmakta olduğu Restoralde kendisini teşhir etmekte olan ve çok para kazanan 156 yaşındaki Zaro ağayı kabulden imtina eylemiştir. Diğer taraftan meşhur muhteriin karısı gûya Zaro ağanın şerefine bir garden parti verdiğine dair mahallî gazetelerde yanlış bir haberin çıkmasından pek ziyade canı sıkılmıştır. Muhteriin karısı milyonlarca gazetelerde resmi çıkan ve yüzbinlerce kadın tarafından öpülen bir adam şerefine herhangi bir şenlik yapmak niyetinde asla olmadığını söylemiştir.

Felemenkte

Çalışma..

Danzig şehrinin vaziyeti

LAHEY, 5 (A. A.) — Beynelmilel daimî adalet divanı Dantzik'in beynelmilel mesai bürosuna kabulü meselesinin tetkikina devam etmiştir. Profesör Rundstein Leh noktai nazarı hakkında verdiği izahatı bitirmiştir. Müteakiben söz alan M. Albert Thomas, bu ihtilâfla doğrudan doğruya alâkadar bulunmadığını kaydettikten sonra Brezilyanın Akvam Cemiyetinden ayrıldıktan sonra da beynelmilel mesai bürosuna dahil bulunmakta devam ettiğini hatırlatmış ve büronun esasî teşkilâtına ait nizamnamelerin bir devletin büroya kabul edilmesine bir mâni teşkil etmemesi lâzım geldiğini sözlerine ilâve etmiştir.

LAHEY, 5 (A. A.) — Beynelmilel Adalet Divanında serbest Dantzig şehri meselesi hakkında yapılan müzakere esnasında M. Albert Thomas, Dantzig şehrine ait esasî teşkilât ile beynelmilel mesai teşkilâtı arasında bir ahenk vücude getirilmesi mümkün olmadığını izah etmiştir.

Sabık Hıdiv

İngiltereye taraftar olduğunu söylüyor

Avrupada bulunan sabık Hidiv Abbas Hilmi Pş. bir İngiliz gazetesine vaki olan beyanatında demiştir ki:

— Eğer Mısır halkı isterse tekrar bu memleketin mukaddratını elime almağa hazırım.İngiltere ile bu hususta teşriki mesaiye muvaffak olursam kendimi bahtiyar addedeceğim. Şark sulhü için İngiltere ve Mısır arasında dostluk rabıtaları tesis edilmesi lâzımdır.,,.

Abbas Hilmi Pş. eğer Mısır tahtına çıkarsa Sudanda İngilizlere bazı müsaadatta bulunabileceğini söylemiştir.

Bu beyanatın İngiliz matbuatında intişarı üzerine Avrupadaki Mısır sefaretleri tarafından gazetelere birer tebliğ gönderilmiştir. Bu tebliğde sarahaten Mısır sefareti diye bahsedilmemekle beraber bu ihsas ediliyor. Tebliğe göre Abbas Hilmi Pş. 914 te Türkiye ve Almanya ile birleşmiştir.

Abbas Hilmi Paşa

Mısır, umumî harbin ilânile İngiltere tarafına geçmiştir. 18 Kânunusanide Abbas Hilmi Pş.nın Mısır tahtında hakkı olmadığı ilân edilmiştir. Bu tebliğin sonunda Mısırlıların kıral Fuadı hükümdar tanıdıkları ilâve ediliyor.

Erkânı harbiye reisi

Washigton, 5 (A. A.) — Ceneral Douglas Mac Arthur, Amerikan ordusu erkâniharbiye reisliğine tayin edilmiştir.

Son Haberler

Almanyadan alınacak malzeme

Mukavele dün Nafia Vekili Bey ile mümessiller tarafından imza edildi

1934 te malzeme hükûmetimize tamamen teslim edilmiş olacaktır.

ANKARA, 6 A.A. — Nafia Vekâletinden tebliğ olunmuştur:

Alman Sanayi mümessillerile Nafia Vekâleti arasında kredi ile Demir yolları malzemesi tedariki esasına istinat eden mukavele bugün imzalanmıştır. Mukavelenin ana hatları şunlardır:.

1 — Muhtelif Alman sanayi firmaları mukavele tarihinden itibaren şimdiki inşa proğramına göre 934 senesine kadar inşaları mukarrer bütün hatlara lâzım olan ray, makas takımı, devvar köprüler baskül köprüler, demir köprüler alimantasyon ve bütün küçük malzemeyi lâzım olacakları zamanlarda hükûmete teslim eyliyecektir.

2 — Her sene mütemadiyen artarak mevcut inşa proğramına göre 934 senesi sonuna kadar yekûnu 3669 kilometreye baliğ olacak Devlet Demiryollarının işletmesi için icap eden miktarlarda lokomotiflerle muhtelif sınıf yolcu ve yük vagonları ve makine yedek parçaları, 934 senesine kadar ve lüzum gösterilen tarihlerde hükûmete teslim olunacaktır.

3 — Devlet Demiryolları eşya ve muhtelif katarlarının kâmilen otomatik frenlerle teçhizi için icap eden malzeme, 931 ve 932 senelerinde hükûmete teslim olacaktır. Sipariş meyanında ayrıca tamirhane malzemesi ve yedek edevatı da vardır.

4 — Bütün bu malzemenin tutarı 10 milyon 138 bin dolardır. Bunun üç milyon 177 binini esasen hükûmetin 934 senesine kadar mevcut olan Demiryol inşaatı malî proğramına dahil olduğundan bu para muhtelif taksitlerle 930 931, 932 ve 933 senelerinde Alman sanayii müessesine tediye olunacaktır. Geri kalan 6 milyon 961. bin dolar 934 935 ve 936 senelerine faizlerle beraber amorti edilecektir. Şukadar ki bu son üç sene zarfında hükûmetin yapacağı tediyat yekûnunun üçte birinin itfası 6 ay evvel haber verilmek şartile 939 senesi sonuna kadar üç sene tehir olunabilecektir. Bu suretle uzak taksitlerin yapacağı tediye yekûnunun hem malî ve hem de döviz noktasından hafifletilmesi derpiş olunmuştur. Bundan başka tarafeyn arasında hükûmetçe umumî tedbir olarak lüzum görülürse 931 932 ve 933 döviz tediyesi taksitlerinin hafifletilmesi için mukavelenameye bu taksitlerden her birinin üçte birinin birer sene tecili hakkında hükûmete salâhiyet mektuplar taati edilmiştir.

5 — Bu mukavelename ile mevcut Demiryolları inşaatına ait malî proğrama karşılığı olmıyan ve 931 de malî mukarrer olan Kayseri-Ulukışla hattının rayları tediyesi ileri senelere ait kredi ile temin edilmiş olacaktır.

6 — Bu mukavelename ile mevcut inşaat proğramına nazaran yapılacak olan İrmak Filyos kömür ve Fevzi Paşa Ergani bakır hatlarının yol malzemeleri yakın senelerde bütçesine yük teşkil etmeksizin mevcûr hatların 933 senesinden evvel ikmal edilmelerini mümkün kılacak bir zaman zarfında hükûmetin elinde geçmiş olacaktır. İnşa şirketi olan Ergani veç grupu ile bu hatların bir senede ikmal bitirilmesi için epey zamandanberi yapılan temasların da bu sayılamıyacak müsbet neticeye varması ve ikmalinin ehemmiyeti yüksek olan bu iki hattın mukarrer proğramdan bir sene evvel işletilmeğe açılması muhakkak addolunur.

7 — Bu muameleye esas olan kredi faizi yüzde altıdır. Yalnız bu malzemenin takriben yarısının bedeli olan miktar için fabrikalarda teftiş ve muayene masrafi mukabili olamk üzere yüzde yetmiş beş santim komisyon ilâve olunacaktır.

8 — Türkiyeye sevkedilecek her malın konşimentolarının ibrazı diini müteakip yalnız o malın diinin kredi kısmı için almanya sanayii namına bonolar verilecektir.

9 — Mukavelenamenin imzası tarihinden itibaren 15 gün zarfında hükûmete 500 bin lira teminat verilecektir.

10 — Bu mukaveleden doğacak ihtilâfları iki tarafça intihab olunacak hakemler halledecektir. Üçüncü hakemin intihabı kayit ve şartsız olarak Türk temyiz mahkemesi birinci reisine aittir.

11 — Konsorsiyom Almanya sanayi müesseseleri için lüzumlu olan krom ve manganezin memleketimizin istihsalâtından tedarikine ait teşebbüsatta bulunmayı taahhüt etmiştir.

Recep Bey teftiş seyahatine çıkıyor

ANKARA, 6 (Telefonla) — Nafia Vekili Recep B. yarın teftişe çıkıyor. Zonguldak ve Ereğli limanlarile kömür havzasından başlıyacak olan bu teftişi müteakip Filiyos - Irmak arasındaki demiryolu inşaatını görecek ve Kayseriye gidecektir.

Burada Kayseri - Ulukışla demiryolu ile Fevzipaşa - Malatya demiryolu inşaatının Fırata kadar olan kısmını nazarı teftiş ten geçirecektir.

Avdette Mersine Adana demiryolu ve nafia işlerini ve bilâhare Kütahya ile Balıkesir arasındaki demiryoluna ve Balıkesir - Balya, Çanakkale yollarile ve Bursa civarındaki Nilûferi tetkik ederek Sivas istasyonunun açılma merasiminde bulunacaktır.

ANKARA 6 A.A. — Nafia Vekâletinden tebliğ olunmuştur:

Sıvas istasyonunun işletilmeğe açılması için 30 ağustosta yapılması mukarrer olan merasime iştirak arzusunda bulunan birçok zevattan bu arzularının temini için birçok teklifler alınmaktadır.

Merasim için tahriki mümkün olan trenler ancak meclisi, hükûmeti, resmî ve malî müesseseleri temsil edecek zevatı istiap edebileceğinden diğer zevatın bu hususta vekâleti mazur görmeleri rica olunur.

Millî bir eser olan hattın gözergâhını görmek ve bu münasebetle Sıvası ziyaret etmek arzusunda bulunanlara kolaylık olmak için eylûlün başından itibaren on gün müddetle yüzde 60 tenzilâtlı gidip gelme yolcu tarifesi tatbik olunacaktır.

Matbuat heyeti

Bulgar gazetelerinin samimî neşriyatı

SOFYA, 5 (A. A.) — Matbuat, misafir gazeteciler hakkında sitayişkârane makaleler neşretmektedir. Nimresmî La Bulgari gazetesi diyor ki: "Beynelmilel fikir sahasında fevkalâde müsmir inkişaflara hâdim olabilecek bir hava ihdas eden bu nevi ziyaretlerin ehemmiyeti üzerinde ne kadar ısrar olunsa azdır. Cihan kardeşliğini istilzam eden bu son devirlerde milletler arasında temasları çoğaltmak ihtiyacı müttefikan kabul edilmiştir. Gazetecilerin rolü daima ileri gitmek ve daima yeni yollar açmaktır. Bulgaristanla Türkiye ve Lehistanı yekdiğerine takrip için hiç bir mâni mevcut değildir. Ecnebi meslektaşlarımızın ziyaretleri bu memleketler arasındaki münasebetleri tarsîn ve temasları teşvit etmeği istihdaf eylemelidir. Bulgaristan kendi hissesine bu yola hiç bir şey ihmal etmiyecektir.,,

Sofya Matbuat cemiyeti reisi meb'us Silyianof Slovo gazetesinde neşrettiği bir makalede ecnebi misafirleri hararetle selâmlamakta ve Varna mülâkatlarının Bulgar - Türk - Leh münasebatının inkişafı üzerinde müessir olması temennisini izhar eylemektedir. Siliyanof bu vesile ile Bulgar milletinin kalbini sevinç ve şükranla dolduran Gazi Mustafa Kemal Hz. nin lûtüfkâr sözlerini hatırlatmaktadır.

Mahmut Esat Bey

ANKARA, 6 (Telefonla) — Adliye Vekili Mahmut Esat B. geçen sene gitmediği mıntakaları teftiş edecektir.

Garbî Trakyada 14 ağustosta faaliyet başlıyacaktır..

Verem aşısı

Pariste toplanan kongrenin müzakeresi

Dr. Ihsan Sami B. in izahatı

Dün şehrimize gelen Doktor bakteriyolog İhsan Sami B. sermaati hakkında bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Pariste mikrobiyoloji kongresi henüz birinci defa olarak bütün milletlerin iştirakile 21 temmuzda açıldı. Kongrede 600 kadar vardı. Bunların 300 kişisi beşer man fen âlemine mensup doktorlardı. Kongrede gerek raporlar okumak ve gerek muhtelif mevzular üzerinde münakaşada beşer bu üç yüz Alman biribirile rekabet ediyorlardı.

Kongreyi M. Roux açtı. Fakat biraz sonra hastalandığından yerine ikinci reis Calmette geçti.

Kongreye fahrî aza da kaydedilmiştir. Bunların arasında Pariste kendisini çok sevdiren memleketimiz Fethi Bey de vardı. Kongrede yalnız bakteriyoloji meselelerile meşgul olunmamış, sitotarî, ziraî kısımlarla da meşgul olunmuştur.

En çok kızıl, difteri, verem hastalarile meşgul olundu.

Vrem aşısı olan B. C. G. hakkında M. Calmet 2,5 saat izahat verdi. Bu aşı şimdiye kadar yüzbinlerce çocuğa tatbik edilmiş ve hepsinde vereme karşı muafiyet görülmüştür. Bu aşı müteverrim aileden veya verem muhitte bulunarak doğan çocuklara doğduktan azamî 10 gün içinde içirilir. Şimdi bu aşı Parise yakın olan yerlere telgrafla haber verildiği takdirde gönderilmektedir. Aşının taze olması lâzımgeldiğinden uzak yerlerd hususî lâboratuarlarda hazırlamak lâzımdır. Fakat serum mutlak M. Calmet'in bulunduğu enstitü Pastörden almak lâzımdır.

Son defa Lübekte bir doktorun hatası yüzünden yanlış ve cahilâne ihzar edilen aşıyı içerek ölen yüzlerce çocuğun elim akibeti karşısında Calmet de bin teessürlerini kongreye arzetmiştir. Bu hâdise de ispat etmiştir ki B. C. G. aşısının tesiri katıdır. Ancak onu ihzar eden ellerin bihakkin mütefennin olması lâzımdır.

Bundan sonra yeni keşfedilen difteri aşısı hakkında M. Bamo izahat vermiş bundan sonra kızılda serom tatbiki hakkında müzakere cereyan etmiştir.

Aşk yüzünden

Dün bir genç sevdiği kızı vurdu!

Dün saat 17 de Kuzguncukta İcadiye caddesinde bir cerh vak'ası olmuş ve bir genç kız tüccar Hayri Efendinin 18 yaşında oğlu Ziya tarafından ağır surette yaralanmıştır.

Ziya henüz ismi anlaşılamıyan kızı uzun müddettenberi seviyormuş.

Dün kızı İcadiye caddesinde beklemiş ve önünü keserek kendisinin olmasını söylemiş. Kızın buna ret cevabı vermesi üzerine Ziya çileden çıkmış ve derhal çektiği bıçağile kızı tam kalbinin üzerinden ağır surette yaralanmıştır.

Zıya yakalanmıştır. Kız hastaneye kaldırılmıştır.

Darülfünun taburu kampı

Drülfünun talim taburuna mukayyet efendiler Paşabahçesinde Sultaniye çayırında kamp kurmuşlardı.

15 gün devam eden bu kamp hayatında arazi talimlerile atışlar ikmal edilmiştir.

Askerlik vazifelerini büyük bir şevk ve arzu ile karşılayan Darülfünunlu gençler, müddetin kısa olmasına rağmen kendilerine gösterilen hizmet talimnamesinin bütün mevaddını lâyık olduğu ehemmiyetle tatbik

Anlaştılar

Radyo Filips şirketile itilâf etti.

Filips şirketi radyoya yardım edecek

Filips Helyos şirketile Radyo şirketi arasında devam eden müzakerat dün neticelenmiş ve Şirket meclisi idaresile Filips murahhasları arasında mukavele saat 14,5 ta imza ve teati edilmiştir.

Yeni mukavele Filips şirketinin Radyo şirketinin malî vaziyetini ıslah için naktî yardımda bulunması esası üzerine yapılmıştır.

Buna mukabil Filips şirketine makine ithalinde bazı imtiyazlar verilmiştir.

Yeni mukavele cumartesi hükûmetin tastikine arzedilecektir.

Yeni anlaşma ile Radyonun neşriyat programı tevsi edilecek programa alafranga ilâve olunacak ve haftada bir defa tiyatro temsilleri verilecektir.

G. Trakyada

Mübadele komisyonu 14 ağustosta işe başlıyacak

Muhtelit mübadele komisyonunda dün dördüncü büro içtima etmiş ve 10 ağustostan itibaren yapılacak faaliyetin şeklini tesbit etmiştir. Garbî Trakyadaki 9 uncu tâli komisyon reisi M. Golter bitaraf rüesa ile temas etmek üzre dün şehrimize gelmiştir. M. Golter şehrimizde bir kaç gün kalacak, sonra tekrar Gümülcüneye giderek 9 uncu komisyonunun 14 ağustosta faaliyete başlamasını temin edecektir.

Bugün Hâkimiyeti milliye bayramı münasebetile komisyon kapalıdır.

Şairler gezintisi

İstanbul meb'usu Ahmet Rasim Beyin riyasetinde Şairi âzam Abdülhak Hâmit Beyin ve tanınmış şairlerimizin istirakile Galata rıhtımından 10 da hareket edilmek üzre bu cuma günü bir tenezzüh tertip edilmiştir.

Leh ajansı muhabiri

Leh resmî ajansı muhabri M. Roman Pilibiniski evvelki gün şehrimize gelmiştir. Mumaileyh yarın Sofyaya, Oradan da İtalyaya gidecektir.

Darülfünun

Islaha muhtaç mı, değil mi?

Müderris Kemal Cenap Beyin makalesi

Darülfünun Tıp fakültesi fizyoloji müderrisi Dr. Kemal Cenap B. fakültedeki fizyoloji müessesesinin faaliyetine dair bir risale neşretmiştir.

Kemal Cenap B. vesaitin noksan olmasına rağmen yapılan ilmî tetkiklerde alınan neticelerden bahsederek bu hususta maruf ecnebi profesörleri tarafından serdedilen takdirkâr mütalealarını da zikretmektedir.

K. Cenap B.

Risalenin sonunda Darülfünunun ıslâhı meselesine de temas eden Kemal Cenap B. diyor ki:

"Darülfünunda ilk iş olarak onun her suretle teçhizi, levazımatının ve gıdasının temini lâzımdır. Bizde Tıp fakültesi ve Darülfünun tensik ve ıslâha muhtaç mıdır?. Bu dava dünya ilim müesseseleri için ayni mahiyette bir meseledir. Çünkü iyi-

Pasolar

Seyrisefainin sevahili mütecavire pasosu

Yalova seferleri için de muteberdir

İstanbul vilâyetine ilhakı ile Yalova'nın da sevahili mütecavireden sayılması ve Seyrisefain pasolarının bu hatta da muteber olması lâzımgelmekte idi. Halbuki ilk önceleri pasoların bu hatta muteber olması kabul edilmemişti.

Öğrendiğimiz göre Seyrisefain idaresi, şimdi pasoların Yalova seferlerinded mutber olmasını kararlaştırmıştır. Seyrisefain sevahili mütecavire pasolarına sahip bulunanlar, ellerindeki pasoyla Yalova'ya gide bileceklerdir.

Vilâyette

Türk - Bulgar

Iadei mücrimin mukavelesi meriyete girdi

Türk - Bulgar iadei mucrimin mukavelenamesi'nin mevkii tatbike girdiği dün Vilâyete tebliğ olunmuştur.

Mukavelenin esaslı maddeleri şunlardır.

Kendi tebaaları müstesna olmak üzre yekdiğeri devairi adliyesince takip olunan veya mahkûm edilen veya diğerinin arazisi üzerinde bulunan eşhası mütekabilen iade edeceklerdir.

Bu cürumler her iki memleket kanunlarına göre en aşağı bir sene hapis veya daha ağır olacaktır.

Şu ahvalde iadei mücrimin talebi kabul edilmez.

Siyasî suçlar ve onlara mürtabit fiiller. Yalnız Devlet Reisinin şahsına, ailesi azasına veya hükûmet reisine karşı vaki olan suikast, katil ve buna teşebbüsü iştiraki mutazammın cürümler siyası sayılmaz ve bu gibiler iade olunur.

Yumurta ticareti

Geçenlerde içtima eden yumurtacılar yumurta ticaretinin terakkisi için ne gibi tedbirler lâzım olduğuna dair bir rapor hazırlamaktadırlar.

Borsa fiatleri

Dün borsada İngiliz lirası 1034 kuruşta açılmış ve bir aralık 1035 kuruşa kadar çıktıktan sonra 1034 kuruşta kapanmıştır.

Altın 920, liret 8,98 kuruştan muamele görmüştür.

Alpulludan 40 çuval şeker geldi

Alpullu şeker fabrikası bu ay başında yeni sene istihsalâtına başlamıştı.

Dün fabrikanın ilk istihsal ettiği şekerlerden 40 çuval İstanbula gelmiş. Bundan sonra Alpullu fabrikası her gün piyasaya şeker çıkarılacaktır.

Mimar Civaninin evrakı

İzmirde kızlarının bihrini izale etmekle maznun İtalyan tebaasından Civaninin İstanbul 5 inci istintak dairesi tarafından tahkikatı ikmal edilerek evrakı İzmire gönderilmiştir.

Civaninin tekrar İzmire gönderilmesi için İzmir müstantikliğinden tahkikat neticesi beklenmektedir.

Ticaret odasında intihap

Ticaret odası meclisine iki aza intihabı için teşekkül eden intihap komisyonu dün sabah Oda'da içtima etmiş ve intihabın salı günü yapılması takarrür etmiştir.

Yerli mallar sergisi

Yerli mallar sergisi için bir komiser, bir muavin ve 10 polis ten ibaret bir karakol teşkil edilmiştir. Bugün sergiye telefon santralıda konulacaktır.

Serginin resmi küşadına 1000 kişi davet edilecektir.

Bankaların konsorsiyomdaki sermayesi

Banka di Roma konsorsiyomdaki hissesini iki misli artırmıştır. Diğer Bankalarda konsorsiyomdaki hisselerini artıracaklardır.

Mala etiket

Esnaf behemehal etiket yapacak

Mallara etiket koymıyanlar ceza görecek

Yiyeceğe ait mallar üzerine etiket konması lâzım iken konmadığı ve bir çok esnafın mağşuş bir malı müşteriye halis yerine sattığı halde nümune alan zabıtai belediye memurlarına malın mahlût olduğunu söyliyerek takibatın imkânı kalmadığı görülmektedir.

Binaenaleyh her esnafın bütün mallar üzerine o malın mahlût veya halis olduğunu gösterir etiketler koyması hususunun temini ve buna riayet etmiyenler hakkında takibat yapılması alâkadarlara şiddetle tebliğ olunmuştur.

Çalınan para

Düyunu umumiye idaresi mes'uldür

Maliye Vekâleti Parise bir tezkere yazacak

Düyunu umumiyedeki para suiistimaline ait tahkikat evrakı Maliye Vekâletine gönderilmiştir. Haber aldığımıza göre maliye müfettişleri, verdikleri raporda bu suiistimalden doğrudan doğruya Düyunu umumiyeyi mes'ul tutmaktadırlar.

Rapora nazaran evrakı naktiyenin mübadelesi ve ihtiyatlarının muhafazası işi Düyunu umumiyeye mevdu bir işti. Binaenaleyh memur kim olursa olsun, bu suiistimalden mes'ul Düyunu umumiyedir.

Maliye müfettişlerinin raporunu Ankarada umuru hukukiye müdürü ile maliye müsteşarı Ali Rıza B. tetkik etmektedirler. İstihbaratımıza göre neticede Pariste bulunan Düyunu umumiye meclisine bir tezkere ile bildirilecek ve cevap istenecektir. Hükûmet bu işte doğrudan doğruya Düyunu umumiyeyi tanımaktadır.

Yalancının mumu

Kendisinin yerine Amcasının oğlunu hapse koymuşl..

Hapisanede bir sahtekârlık olmuş, birisi, mahkûm olan amcasının yerine mahpus olmuştur. İbrahim Yemişte kabzımaldır. Biraderinin oğlu Hasan evvelce sabıkası olan bir adamdır. İbrahim bir sebepten dolayı mahkûm oluyor ve Hasana kendi yerine hapisanede yatmasını söylüyor.

Polis memurları İbrahimi tevkif için Yemişe geldikleri vakit Hasan:

— İbrahim, benim, diyor. Ve hapse gidiyor. Fakat bir seneden fazlaya mahkûm olan için bir vasi tayini lâzım geldiğinden, bittabi Hasan için de bu mecburî tutuluyor. O vakit Hasan her şeyi itiraf ederek asıl mahkûm amcası İbrahim olduğunu söylüyor.

Şimdi İbrahim hapisaneye gönderilmiş ve Hasan tahliye edilmiştir.

İbrahim ile Hasanın 7 nci müstantiklik tarafından tekrar ifadeleri alınmaktadır. İbrahim hüviyetini ketmettiğinden mahkemeye sevkedilecek, bir yeni ceza daha alacaktır.

Mimar ve mühendislerin Yalova seyahatı

Emanet fen heyetinin Yalovaya tertip ettiği ve bütün mimarlarla mühendislerin davetli bulunduğu tenezzüh bugün icra edilecektir. Millet çiftliğindeki köşkün ahşap kısmının da bugün nakli mükarrerdi. Halbuki tesviyei türabiye ameliyatı ve bu baptaki istihzarat ikmal edilemediği için ameliyat pazar gününe tehir edilmiştir.

At yarışları

Cuma günü Veli efendideki yarışlara 30 hayvan girecektir

Hesabı kat'î

1928 senesi kat'î hesabı bitirildi

1927 ve 1929 hesapları da hazırlanıyor

Divanı muhasebat hazinenin 1928 senesine ait hesabı kat'î raporunu meclise tevdi etmiştir.

Eski usul yüzünden hâlâ bitirilememiş olan (1927) hesabı kat'î raporu da ikmal edilmek üzeredir.

1920 hesabı kat'îsinin de hazırlanmasına başlanmıştır.

1927 ve 929 raporları teşrinievvele kadar bitirilerek beyannamelerile birlikte B. M. Meclisine verilecektir. Dün şehrimize gelen Divanı muhasebat âzasından Refik Besim B. in izahatına göre, şimdiye kadar yapılan tetkikatta hiç bir pürüzlü noktaya ve yolsuzluğa tesadüf edilmemiş ve hazine hesabı umumîsinin muntazam olduğu anlaşılmıştır.

Hesabı kat'î için kabul olunan yeni usulle işlerin sür'atle yapılması temin olunmuştur.

Ancak bunun için bütün teşkilât merkeze toplandığından Ankaradaki bina ihtiyaca kâfi gelmemiş ve binayi tevsi etmek üzere bir plân yapılmıştır. Bu plân mucibince vücude getirilecek inşaatın keşfi200000 liradır. Yeni inşaatın ihalesi 14 ağustosta yapılacaktır.

Ankara telefonu

Dün Ankara telefon hatlarından birisi bozulmuş ve tek hatla muhabere temin edilebilmiştir.

Felemenge giden heyet

Seyrisefain idaresinin Felemenkten aldığı vapuru muayene için Felemenge giden heyetin mütebaki azası da dün gelmiştir. Yeni çapur, bir hafta sonra limanımıza gelmiş bulunacaktır.

Vapurcuların içtimaı

Vapurcular cumartesi günü Ticaret odasında bir içtima yapacaklardır.

Bu içtimada hususî vapur kumpanyaları arasında rekabetin kaldırılması için tedbirler tesbit edilecektir.

Şirketi Hayriye müdürünün beyanatı

Şirketi Hayriye idaresi bilet ücretlerine bir miktar zam yapması bazı şikâyetlere sebep olmuştur. Şirket müdürü Yusuf Ziya Bey şikâyetler hakkında diyor ki:

— Tarifede zam değil bazı tenzilât var. Meselâ Üsküdardan İstanbula inen bir yolcu eskisine nazaran 100 para daha eksik üçret veriyor. Tarifelerde İstanbuldan Boğaziçine gezmeğe giden halk için bilet ücreti bir parça artmıştır. Fakat yapılan zam ehemmiyetsizdir. Ayda yılda bir iki defa Boğaziçine giden bir adamın geçen seneye nazaran altmış para kadar fazla vermesinin ne ehemmiyeti vardır?

Geçen sene bu aylarda daha çok yolcu taşımıştık. Bu haziran, temmuz ayları geçen seneki kadar sıcak geçmedi. Yolcu nakliyatının azalmasındaki sebep budur.

Yalova balosu pek muhteşem olacak

Seyrisefain, bu akşam, Yalova kaplıcalarında mükellef bir balo verecektir. Balonun çok gözel olmasını temin için günlerdenberi hazırlıklarda bulunuluyordu. Balo kaplıcaların en güzel bir yerinde, Büyük gazinonun geniş salonlarında verilecektir.

Seyrisefain idaresi bu gece için şehrin en mükemel orkestrasını kiralamıştır. Baloya bir çok tanınmış, zevat,meb'uslar davet lidirler.

Reisicümhur Mustafa Kemal Hz. huzurlarile baloyu şereflendirmeleri muhtemeldir.

Davetlileri baloya götürmek üzere bu akşam saat 18 de köprünün Adalar iskelesinden bir vapur kaldırılacaktır. Balo gecesinin sabahı 5,5 ta Yalovadan kalkarak davetlileri İstanbula getirecektir. Baloda, kotiyon olarak Yalova kaplıcalarına, Seyrisefain vapurlarına ve fabrikalarına ait resimleri muhtevi albümler tevzi olunacaktır.

Karısını öldüren balıkçı hikmetin muhakemesi..

Katil koca karısını yabancı erkekle gördüğü için öldürdüğünü söyledi

Muhakeme maktul kadının randevü evlerine gittiğini söyliyen şahitlerin celbiiçin talikedildi

Bundan bir ay evvel Gedikpaşada, bir gece bıçakla karısını öldüren balıkçı Hikmetin muhakemesine dün Ağırcezada öğleden sonra başlandı.

Mahkeme salonu öldürülen Ayşeyi tanıyanlar tarafından doldurulmuştu. Müşteki mevkiinde Ayşenin annesi oturuyordu. Hikmet iki jandarma refakatinde salona getirildi. Hikmet zayıf, müteredd bir gençti.

Reisin ilk sualine, 26 yaşında olduğunu, 4 sene evvel Ayşe ile evlendiğini, dul aldığını karısının bir çocuğu olduğunu söyledi. O sırada samiin sıralarında bağıran Hikmetin babası salondan dışarı çıkarıldı.

Reis maktulenin annesine hitap ederek hüviyetini sordu. Şehremininde oturduğunu, ismi nin Fatma olduğunu söyledi.

Reis — Söyle bakalım, dedi, bu adam senin neyin olur?..

— Hikmet benim damadımdır. Bundan dört sene evvel evlendiler. Geceleri eve gelmiyor para getirmiyor, huysuzluk yapıyor. Kızı bir çok iftiralar attı. Nihayet gene bir gece bizden beraber çıktılar, kendi evlerine gidiyorlardı. Gidiş o gidiş... Ertesi günü kızım öldü diye bana haber getirdiler.

Reis, Hikmete ne söyliyeceğini sordu. Hikmet dedi ki:

— Karımı çok seviyordum. Bundan 6 ay evveline kadar bir şeyini duymadım. Fakat bir gün kıskançlık yüzünden kavga ettik. Fatih sulh mahemesine ayrılmak için beni dava etti. Gününü bilmiyordum. Gitmedim. Gene bir gün hakkında şüpheli bazı şeyler işittim. Bıcakla yaraladım, kızgınlık bu.. Üçüncü cezada muhakeme neticesinde 50 gün hapse mahkûm oldum. Kefalete rapten serbest bırakıldım.

Vak'a gecesi onların evinden kendi evimize gelecektik. Ayşe bana: "Sen git, ben gelirim,, dedi. Ben çıktım, fakat şüphelenmiştim. Bir köşe başında bekledim, baktım karım yanında bir adamla gidiyor. Önlerine geçtim. evvelâ karıma: "Bu kim?,, dedim, "Sen karışma,, dedi. "Ben senin neyinim,, dedim, "Pezevengimsin,, cevabını verdi. Çok kızdım, deli gibi idim, ondan sonra ne yaptım, bilmiyorum.

Hikmet evvelki ifadesinde bıcakladığını söylüyordu, iki ifade arasında tezat vardı.

Katil aleti olan biçak gösterildi, katil tanımadığını söyledi. Ayşenin çantası gösterildi, içinde bir çok resimler, mektuplar çıktı. Annesi bu resimleri kızının yanındaki yabancı erkekleri tanımadığını söyledi:

Hikmet dedi ki:

— Bunlar, konuştukları adamlar. Makasçı Raşit, kahveci Cemal, ve saire.. Berber Niko var.. O görmüş, randevü evlerine gidiyordu, kapatmalık yapıyordu.

Ayşeye yazılmış Cemalin bir mektubu okundu. Bunda âşıkane cümleler vardı.

Kızın annesi, kızının namuslu olduğunu, kana kan istediğini söyledi. Müteakiben Ayşenin hemşiresi Muzaffer H. dinlendi. Muzaffer, resimlerdeki erkekleri tanıdığını, aile dostu olduklarını söyledi. Halbuki annesi aksini iddia ediyordu. Ana kız biribirlerine bakıştılar. müşkül mevkide kalmışlardı. Ayşenin kız kardeşi Muzaffer dedi ki:

— Hikmet, ablamı öldüreceğini her yerde söyler dururmuş O gece ablam kimse ile gitmedi, yalnızdı. İftira ediyor.

Muhakeme, Hikmete karısının randevü evlerinde dolaştığını söyliyenlerin şahadeti için ağustosun 13 üne bırakıldı.

Zarar iddia eden Yunanlıların davaları

Bazı kmseler yeniden muhtelit Türk-Yunan mahkemesine müracaat ederek hükûmetimiz aleyhine dava açmışlardır. Bunlardan Mm. Atina Samsunda terkeylediği eşyasının bedeli olarak 30 bin altın drahmi, Dimitri namında biri Büyükderedeki evinde bıraktığı eşyasının bedeli olarak 4,800, Asimakis namında bir diğer İzmirdeki Kaba kum fabrikasındaki alât ve edevat bedeli olarak 14,800, altın türk lirası. İzmirli Nikolaki namında bir diğeri de müsadere edilen sabun bedeli olarak 365 bin drahmi tazminat istemektedirler. Mahkeme ancak eylûl nihayetinde toplanacağı için bu davalara ancak o zaman bakılacaktır.

Emniyet sandığının 16 bin lirasını dolandıranlar

Emniyet sandığı memurlarından Ayetullâh Efendinin sahtekârlikla 16 bin lirayı zimmetine geçirdiği para davasına dün ağır cezada devam edildi.

Bonoları mühürlemek için sahte mühür yapan Vanyel itiraf ediyordu. Sahtekârlığı tertip eden 5 kişilik kumpanyanın 16 bin lira ile Avrupaya, Mısıra gezmeğe gittikleri tebeyyün ediyordu. Emniyeti sandığından iki memur da vazifelerini hüsnü ifaetmemekle maznun olarakgayri mevkuf muhakeme edildiler. Gelmeyen diğer şahitlerin celbine karar verildi. Muhakeme 13 ağustos çarşamba gününe bırakıldı.

Hariciye müsteşarının Avrupa seyahati

Şehrimizde mezunen bulunmakta olan Hariciye müsteşar muavini Lûtfullah B. dün Ankaraya hareket etmiştir.

Lûtfullah B. in izahatına göre, siyasî temaslarda bulunmak ve lâzım gelen mukaveleleri aktetmek üzere Avrupaya gitmiş olan Hariciye Müsteşarı Numan B. Berlindeki mesaisini bitirdikten sonra Prag'a gitmiştir.

Numan B., bugünlerde Sofyayı da ziyaret edecek ve aymonbeşinde Ankaraya avdet eyliyecektir.

Numan B. in Avrupa seyahatinden çok mucibi memnuniyet neticeler alındığı söylenmektedir.

Fikir, Mizah, Edebiyat, San'at

Milliyet

Asrın umdesi "*Milliyet*" tir

7 AĞUSTOS 1930

İDAREHANE — Ankara caddesi No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.

Telefon numaralı: İstanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

G	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
12 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nushalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdüriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Bugünkü hava

Dün hararet en çok 32 en az 18 derece idi. Bugün hava açık olacak ve rüzgâr poyraz esecektir.

FELEK

Kandil !

Ben, eski bir itiyadın tesiri altında olarak, her kandil günü şeker ve çörek alır ve büyüklerin elini öperim. El öpmenin tatbik sahası gençlere kadar indi ineli buna ses çıkaran yok amma, beni ne zaman elimde simit ve şekerle görseler:

— Vay! Sen de mi yahu!.Bu zamanda şekerli, çörekli kandil tes'it edilir mi?. diye alay ederler. Bu alay yapanların hepsi Avrupada tahsil veya ikamet ederek eski itiyatlarını bizzarur değiştirmiş olanlar değildir.. İçlerinde hocazade olanlar bile var...

Her taraf kendi içtimaî ve millî an'anelerine dört elle sarılırken, ben bizim bu tertip an'aneleri yıkmamıza taraftar değilim.

Böyle kandiller, bayramlar hele geçim ve dirlik meseleleri çok güçleştiği bu zamanlarda aile efradı ve dostlar arasında bir tasfiyei hissiyat günüdür.

Şeker ve simide gelince; kandil ve bayram günleri de olmasa millî san'atlarımızdan iki en mühimmini ne zaman teşvik ederiz.

Bir taraftan Noel ve yenisene gibi yabancı günleri tes'ide alışırken diğer taraftan kendi günlerimizi unutmak istemek manasız olur.

Kara ve kuru

Bilmem hangi semtte (Karadut) isminde bir sokak varmış.. Şüphesiz sok[illegible]arın vaftiz babası Osman B. biraderimiz tarafından (Kurudut) a tahvil edilmiş... Neden?. Orası malûm değil...

Eğer bu esas üzerinden yürürsek bütün (Kara) ları (kuru) ya tahvil etmeliyiz.. Şu halde:

Karaköy = Kuruköy, Karadeniz — Kurudeniz, Karaköse — Kuruköse, Karasu — Kurusu, Karacaahmet — Kurucaahmet.. ilâh.. olmalı değil mi?

FELEK

Pokerde ilk mağlûbiyet

—Fransızcadan—

Genç kadın masa başında kumar oynıyan kocasına doğru eğildi. Kocasının elindeki kâğıtlara baktı. Bu eller çok mahir, yeşil örtülü masanın üzerinde çok büyük bir ustalıkla hareket eden ellerdi. Kadın kâğıtları gördükten sonra kıp kırmızı oldu. Kendi kendine:

— Ah, dedi, acaba bunun farkına vardılar mı?..

Genç kadının bu endişesi beyhude idi. Çünkü masanın başında toplanan diğer kumarbazlar o kadar dalgındılar ki onun kocasının elinde ne bulunduğunu anlıyacak vaziyette değillerdi.

Genç kadın oradan çekildi. Salonun öbür ucunda ocağın başında uyuklıyan ihtiyar bir kadının yanına geldi. İhtiyar kadın ailenin enbüyük erkânındandı.Bir büyük ana.Yanında gelin, kızı vardı. Ona sordular:

— Nasıl zevciniz kazanıyor mu?...

İhtiyar kadın kendini zaptedemedi:

— İsterdim ki, dedi, oğlum hepsini yensin, hepsini mahvetsin!...

Oğlu bir banka müdürü idi. Evine bankanın ileri gelen memurlarını toplayıp kumar oynardı. İhtiyar kadın buna çok sinirleniyordu. Fakat menedemiyordu.

Genç kadının kocası yeniyor, kazanıyordu. Fakat bir müddet daha oyuna devam edildikten sonra ev sahibi ve banka müdürü olan adam:

— Yeter yenildiğimiz, dedi, artık yatmak zamanı da geldi. Hesabımızı temizliyelim...

Hesap görülüyordu. Mahir kumarbazın karısı bu sahneyi uzaktan seyrediyordu. Banka müdürünün zevcesi genç kadına dönerek dedi ki:

— Sizi biraz endişeli görüyorum...

— Bilâkis, hiç bir şeyim yok..

Fakat ihtiyar kadın, banka müdürünün anası:

—Sanki zevciniz kaybetmiş gibi duruyorsunuz, dedi....

— Ben mi?... Oh, benim zevcim hiç kaybetmez!..

— Çok talihli... O kadar eminsiniz, demek!..

— Evet, eminim. Şimdiye kadar hiç kaybetmedi.

Söz bu kadar kaldı. Herkes bu karı kocaya gıpta ediyordu. İkisi de genç güzeldi. Kocası kumar masasına oturduğu zaman karısı gelir, sanki onu himaye eder gibi elindeki kâğıtlara bakarak çekilirdi. Bu acaba kadının talihi mi idi, yoksa kocanın mı?.. Muhakkak olan ve herkesin az çok kıskandığı bir şey varsa o da her oyunda genç adamın kazandığıdır.

Fakat hesap görülürken genç kadının biraz endişeli göründüğü doğru idi. Bu endişe nereden geliyordu?.. Kocası çok kazanmıştı. Poker masasının bütün paralarını toplamıştı. Bu banka müdürü için bir ziyan teşkil etmezdi. Fakat oynıyanlar arasında bir karı—koca vardı ki yaşayışları pek sıkıntılı idi. Bunu göstermemek için bu karı koca oyun masasında kaybettiklerine karşı lâkayt görünmeğe çalışmıyorlar değildi. Fakat genç kadın pek iyi biliyordu ki bu geceki oyun onların bütçesinde yeni bir açık vücude getirmekten geri kalmamıştı.

Kocasile evine geldikten sonra dedi ki:

— Senin oyun oynamanı hiç bir zaman iyi görmüyorum. Bunu her vakit söyledim...

— Fakat bu kumar değil ki... Eğlence için toplanan bir kaç kişi arasında bir iki saatlik poker...

— Poker kelimesi kumarın ağırlığını hafifletmek için uydurulmuştur. Madem ki bu gece sen herkesin ve bilhassa evvelce sana vaziyetlerinden bahsettiğim karı kocanın paralarını aldın, bu bence tam bir kumardan başka bir şey değildir.

Kocası onu ikna etmek için beyhude uğraştı. Genç kadın nihayet karar vermiş bir vaziyetle:

— Ben, dedi, bu paradan hiç bir şey almanı, bana getirmeni istemem.

Kocası karısının meziyetlerini çok iyi bilir, takdir ederdi. O nun böyle israrla söylemesi karşısında cevap bulamadı. Sıkıntı içinde olan karı kocanın paralarını iade için bir çare düşürdüler ve buldular. Yalnız onlarla oynanacak bir oyunda bu para onlara "yenilmek,, suretile iade edilecekti...

Bu o zamana kadar daima yenmiş olan poker kahramının ilk mağlûbiyeti oldu!...

İRTİHAL

Hanya eşrafından Kaurzade İbrahim Efendinin kerimesi ve Mersin tüccarlarından Argirzade Mahmut Beyin refikası Nimet Hanım vefat etti. Cenazesi bugün saat on birde Bostancı'da Yazmacı sokağında Liman Reisi Zade Mehmet Selim Beyin evinden kaldırılarak İçerenköy kabristanındaki metfeni mahsusuna defnedilecektir.

Mektepliler Müsabakası

Edirnede kasırga

64 üncü haftanın 5 inciliğini Üsküdar lisesinden 168 İhsan Abdullah B. kazanmıştır. Yazısı şudur:

Bu haftanın en mühim haberi Güzel Edirnede vukubulan kasırga felâketidir.

İzmir zelzelesi, Rize, Sürmene, Of felâketi, Ankara yangını gibi mühim tahribat yapan afetleri teessürle karşılamış ve yardıma koşmuş bir daha böyle bir tahripçi felâketin ana yurdumuzda vuku bulmamasını temenni etmiştik. Fakat ne yazık ki, Edirneden gelen haberler gösteriyor ki, bu sefer güzel Edirnemizde mühim bir felâket ehemmiyetli bir afet atlatmıştır.

45 dakikalık bir kasırga ki, yarım milyonluk hasarat yaptıktan sonra Edirnemizi kırılan camilerile, manzarası bozulmuş, camilerile, harap evlerin yıkılmasile, ağaçların kökünden yıkılmasile bir harabe haline getirmiştir.. Bu eski tarihî ve bir çok daha mühim felâketler geçirmiş şehrimizde nüfusça zayiat yoksa da vuku bulan kasırga esnasında iki zelzele ve ceviz cesameti büyüklüğünde dolu bir kaç kişiyi hafif surette yaralamıştır.

Bu dolulu, zelzeleli çılgın kasırgada zarar gören bilhassa: Sebze bahçeleri olmuştur..

Hakikî bir teessürle güzel Edirnemizin halkına samimiyetle canı gönülden geçmiş olsun demekle beraber memleketimizin hiç bir yerinde böyle bir afetin felâketin zuhur etmemesini de temenni eylerim.

Yeni neşriyat

Türklere ilk Almanca kıraat

Almanca öğrenmek istiyenlere en nafi bir şekilde ihzar edilen "Türklere ilk almanca kıraat" kitabı Kabataş lisesi muallimlerinden Halim Lüder ve alman mektebi müdürü Proyser Ef.ler tarafından müştereken tertip edilen bu kitabı karilerimize tavsiye ederiz.

Resimli ay çıktı

Resimli aym Ağustos nüshası çıktı.Hapisaneleri boşaltmak lâzım ".,, Özbeklerin hayatı ".." Bir edebiyat cemiyetinin anketi "." Mahmut Sadık Beyin hayatı ".." Bir kayış koptu".." İmzasız adam gibi yazıları vardır.

Mevlûdu şerif

Erkâniharp kaymakamı Bursalı Nihat Beyin ruhuna ittihafen 8 ağustos cuma günü saat 15 te Aksarayda Valde camiinde merhumun hatırasına hürmet eden dostlarının teşriflerini refikası ve oğlu rica ederler.

TEŞEKKÜR

Aziz hayat arkadaşımın ufulü ebedisi münasebetile uğradığım büyük felâkette beni tesliyet ve taziyet mürüvvetkârlığında bulunmuş olan âlicenap dostlarıma ayrı ayrı vecibei şükranı ifaya halen dermanım olmadığından en samimî teşekkürlerimin ihlâğına muhterem ceridenizin tavassutunu istirham eylerim.

Müskirat inhisarı umum müdürü Asım

"Milliyet" in eğlenceleri

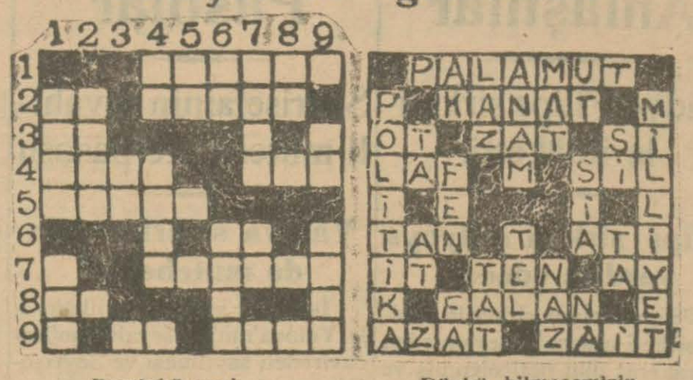

Bugünkü yeni bilmecemiz

SOLDAN SAĞA:

1 — Bir fabrikamiz
2 — Beygir (2). Eski bir Türk kahramanı (5).
3 — Nota (2).
4 — İrat (4). Dem (3).
5 — Kusun eli (5).
6 — İdamet (2).
7 — İsnat (6).
8 — Nota (2).
9 — Esp (2). Kâat (4).

Dünkü bilmecemizin halledilmiş şekli

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Ufuklar (4). İsyan eden (3).
2 — Lâz kayığı (4).
3 — Zaman (3).
4 — Nota (2). Rica eden (4).
5 — Lâhim (2).
6 — Nota (2). Eski (4).
7 — Sersem (4). Nota (2).
8 — (Z) ilvesile İşve olur (2).
9 — Zaman (2). Vakti bildirir (4)

ANADOLU

SIGORTA ŞIRKETI

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil edilmiştir

Yangın - Hayat - Nakliye - Kaza - Otomobil - mes'uliyeti maliye Sigortalarını kabul eder.

Adres: 4 üncü Vakıf han İstanbul

Telefon: İstanbul — 531 Telgraf: İmtiyaz

Ebe mektebine kayit ve kabul şeraiti

1 — Tıp Fakültesi Riyasetine istida

2 — Beş tane fotoğraf

3 — Nüfus tezkeresi

4 — Mahalleden hüsnühal ve ikametgâh ilmühaberi (Polisçe musaddak olacak)

5 — Aşı şehadetnamesi ve sıhhat raporu

6 — Taliplerin yaşları (20) den aşağı (35) ten yukarı olmıyacak.

7 — Orta mektep mezunları imtihansız kabul olunur.

8 — Alınacak talebe adedi (30) dur. Orta mektep mezunları bu adede baliğ olmazsa ilk mektep mezunlarından İmtihanla seçilerek talebe adedi (30) a çıkarılacaktır.

9 — Kayit muamelesi her gün 10-14e kadar Haydarpaşa Tıp Fakültesi Dosya kaleminde yapılır.

10 — Taşradan vuku bulacak müracaatlara cevap verilebilmek için adresleri yazılı pullu zarf gönderilmesi lâzımdır.

Divanı muhasebat İstanbul mutemetliğinden

Tesisi takarrür eden Divanı Muhasebat binasına ve ayrıca yaptırılmasına lüzum görülen bir pavyona ait inşaat, ihzar edilen plân ve şartnamelerine tevfikan pazarlıkla ve ayrı ayrı ihale edilecektir. Nukatı atiye taliplerin nazarı dikkatine vazolunur.

1 — İhale 14 Ağustos 930 tarihine müsadif perşembe günü saat on beşte Büyük Millet Meclisi idare heyetine ait salonda yapılacaktır.

2 — Teklifler kapalı zarf ile ve teminat mektuplarını havi ayrı zarflarla birlikte tevdi edilecektir.

3 — Taliplerin fennî ve malî iktidarları olup olmadığı araştırılacağından bu hususta lâzımgelen vesaiki ihzar ve ibraz etmeleri lâzımdır

4 — Şartname ve plân ve projeler "10,, lira mukabilinde Divanı Muhasebat Başkitabetinden tedarik edilebilir.

Ticareti Bahriye mektebi âlisi mubayaat komisyonu riyasetindan;

7-8-930 Perşembe günü saat on dörtte kapalı zarf usulile mektep binası dahilinde yapılacak tamirat ve tadilât münakasasının 10-8-930 pazar günü saat on dörtte ihalesi icra edilmek üzere tehir olunduğu ilân olonur.

Şehremaneti ilân

Fatih dairesinden: Unkapanı desinde Hisar altı sokağı müşahere suretile açık müzayede kiralanacaktır. Taliplerin 27-8-930 çarşamba günü saat 14 cümene gelmeleri ilân olunur.

* * *

Beyazıt dairesinden: Mahmutpaşa hamamı önündeki meydan icara verileceğinden talip olanlar müzayedeye iştirak etmek üzere 11-8-930 pazartesi günü saat [illegible] daire encümeninde hazır bulunmaları ilân olunur.

Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesinden:

Beyoğlunda Ceviz sokağında [illegible] lutru apartımanında 9 numaralı [illegible] irede Anastas Emanoilidis [illegible] rozinin akıl hastalığına müptelâ [illegible] masından dolayı hacrına ve [illegible] lunda Hamalbaşı Dalya sokağı [illegible] 8 numerolu hanede sakin [illegible] Emanoilidis Efendinin [illegible] altına konulmasına 15-7-930 [illegible] hinde karar verilmiş olmakla [illegible] medeninin 371 inci maddesi [illegible] bince keyfiyet alel'usul ilân olunur.

İstanbul 4 üncü İcra memurluğundan:

Açık artırma ile paraya çevrilecek gayri menkulün ne olduğu: [illegible] bul" vapuru nısıf hissesi.

Takdir olunan kıymet: tam 49604 lira.

Artırmanın yapılacağı, yer, saat: İstanbul 4 üncü icra dairesi 10 eylûl 930 saat 14 ten 16 ya kadar.

1 — Işbu gayri menkulün satış şartnamesi 30/8/930 tarihinden itibaren 930-124 No. ile İstanbul 4 üncü icrasının muayyen numarasında herkesin görebilmesi için ilânda yazılı olanlardan fazla malumat almak istiyenler, işbu şartnamesiye ve 930-124 dosya numarasile idaremuriyetimize müracaat etmeleri.

2 — Artırmaya iştirak için yüzde yedi yazılı kıymetin yüzde beşi teminat gösterilecektir.

3 — Hakları tapu sicilile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alacaklıların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte idaremuriyetimize bildirmeleri icap [illegible] aksi halde hakları tapu sicilile sabit olmıyanlar, satış bedelinin paylaşmasında hariç kalırlar.

4 — Gösterilen günde artırma iştirak edenler artırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmatı almış bunları tamamen kabul etmiş [illegible] itibar olunurlar. Üstünde bina bulunan gayri menkulün bedeli zamanında [illegible] rilmezse gayri menkul ikinci bir artırma ile satılır ve bedel farkı ve [illegible] rum kalman yüzde beş faiz ve [illegible] zararlar ayrıca hükme hâcet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan [illegible] olunur. Beş numaralı fıkrada [illegible] tahakkuk etmek kaydile üç defa [illegible] ğırıldıktan sonra gayri menkul en [illegible] artıranın üstünde bırakılır. Şart [illegible] hakkuk etmezse artırma geri bırakılıp alıcı taahhütlerinden kurtulur [illegible] teminat ta kalkar.

5 — Artırmanın birinci veyahut [illegible] ci olmasına ve gayri menkule [illegible] eden kanuni hakka ve satışın [illegible] göre diğer şartlar:

Artırma birincidir. Kıymeti [illegible] ği takdirde üstünde bırakılır. [illegible] tahsil ve tellâliyeden maada bilû[illegible] gemiye ait rüsum alıcıya aittir. [illegible] cıların türk tabiyetinde olmaları [illegible] zımdır.

Yazılan geminin nısıf hissesi karıda gösterilen 10 eylûl 930 [illegible] de İstanbul 4 üncü icra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen [illegible] ma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur.

"Milliyet,, in edebî romanı : 41

Mahmut Yesari

Kendisine sormağa utandım. Demek Emine?..

— Evet... Ondan öğrendiniz!

Hürrem Hakkı, kollarını açtı:

— Ben, çok ahlâksız bir adamım!.. Sırra ihanet ediyorum. Evet, Emine söyledi.

Rasih Nevres'in tekrar alnı buruşmuştu:

— Nasıl söylettiniz?

— Ona, fazla emniyetin olluğunu gördüm.

— Ağzı sıkıdır da...

— Nihayet, kadın!..

— Öyle!

— Fakat çok uğraştırdı. Nezeki şey!..

— Zekidir.

— Seni mutlak görmekliğim icap ettiğini söyledim. Bin dereden su getirdim. Bir lira bahşış verdim.

Rasih Nevres, boynunu çarpıtmış, bıyık altından gülüyordu:

— Bir lira, verdiniz ha! Fazla şımartıyorsunuz!

Hürrem Hakkı, hayretini gizliyemedi:

— Sen hasis değilsin ama... Neye çok gördün?

— Fazla...

— Doğrusunu söyliyeyim mi? Bununla da kanaat etmedim. Beş lira daha verdim.

Rasih Nevres, yerinden sıçramıştı:

—Bir hizmetçiye altı lira bahşış! Ne yapıyorsunuz, amcacığım? Onları fena alıştırıyorsunuz.

— Senin bu kadar nekes, cimri olduğunu bilmezdim, Rasih!

— Nekeslik, cimrilik değil... Siz, Avrupada, bol keseden bahşış vermeğe alışmışsınız. Belki orada teamül iktizası bunlara bir mecburiyet vardır.

— Şüphesiz...

— Fakat Emine, yahut Fatma, o, sizin otel koridorlarında, pansiyonlarda çenelerini okşadığınız subret'lerden değildir. O, subretler, aldıkları bahşışlarla kendilerine çehiz düzerler.

— Tabiî!

— Fakat burada tabiî değil...

— Neye evlâdım?

Rasih Nevres, kollarını yanına sarkıttı, gözlerini kapadı:

— Emine, yahut Fatma, Ayşe, her hangi bir besleme, bir hizmetçi kız, o sizin subretlere benzemez. Sizden aldığı para ile Emine, ne yapacaktır, biliyor musunuz? İpekli çorap alacaktır. Evet, ipekli çorap!..

Hürrem Hakkı, kahkahalar atıyordu:

— Bravo, Emine be... Ne janti kız!

Rasih Nevres, nazarlarile yalvarıyordu:

— Çok rica ederim, amcacığım, bahşiş faslını artık kapayınız... Eminenin çenesini okşamak kâfi...

— Ben, o haltı da ettim!.

— Çok âlâ... Artık Emineden iş beklememeli.

— Bilâkis...

— Öyle mi sanıyorsunuz? Emine, bir kere bahşişe ve nevazişe alıştı mı daima bekliyecek, arıyacaktır. Sonra, sır satmağı da öğrendi. Arkası çorap sökü[illegible]ğü gibi gider.

Hürrem Hakkı, cıgarasını fırlatıp atmıştı:

— Desene, ben kızın ahlâkını bozdum?..

— Bir parçacık!

— Galiba, sana da zararım dokundu

— Pek çok değil...

— Pardon, Rasih...

— Rica ederim, amca!

Hürrem Hakkı, Rasih Nevres'in canının sıkıldığını anlamıştı; her halde bir tevil bulmalı idi:

— Beni dinle Rasih... Bugün seni görmek, seninle konuşmak mecburiyetinde idim. Eminenin kabahati yok... Onu, çok tazyik, yerinde kim olsa, hakikati söylerdi. Nihayet, ekmek meselesi... Yerinde olmak, istemez... Emine, senin sırrını satmadı. Onu, ben hemen hemen zorla satın aldım. Buna da emin ol ki, ben, başkalarının sırrını b.rak, en açık işlerini bile öğrenmeğe, bilmeğe heves eder bir adam değilimdir. Kendime ait bir iş için seni arıyordum.

— Ve buldunuz!

— Evet, buldum. Artık evvelki vak'ayı, tafsilâtı unutalım, asıl konuşacağımız, konuşmamız elzem olan şeyi konuşalım!

—Konuşalım!

Ağır ağır çöken akşam karanlığı, gölgeleri daha koyulaştırmağa başlamış, güneş fitili kısılan bir fanus gibi zerre zerre sönüyordu.

Hürrem Hakkı, düşünüyor-gibiydi:

— Evet, konuşalım, çocuğum ama, akşam oluyor... Karanlıklar, ruhuma kasvet verir.. Bilhassa ova, kır akşamları...

— O halde kalkalım.

— Fakat seninle konuşmak istiyorum.

Rasih Nevres amcasının kararsızlığına kızmıyor, sinirlenmiyordu, gayet sakin bir sesle:

— Emrinize tâbiim! Dedi.

Hürrem Hakkı, çenesini kaşıyor gözlerini kapıyor, kaşlarını oynatıyor, yüzünün çizgileri mütemadiyen değişiyor, şekil-den şekle giriyordu:

— Bir kere kalkalım, yolda da konuşuruz.

— Siz bilirsiniz.

Rasih Nevres, kahveciyi çağırmıştı, hesabı görmek istedi, Hürrem Hakkı, ayıpladı:

— Ben dururken, para [illegible] mek sana düşer mi?

Yolda, Hürrem Hakkı, Rasih Nevres'in koluna girmişti:

— İhtiyarlık!...

O, geldiği yoldan dönmek istiyordu; Rasih Nevres:

— Hayır, dedi. Sizi daha [illegible] dirmeden götüreyim.

— Fena olmaz. Artık [illegible] öğreteceksin.

Rasih Nevres, amcasının [illegible] çirdiği tereddüde yardım etmek istedi:

— Ne söyliyecektiniz?

Hürrem Hakkı, içini çekmiş ti:

— Jülya, Viyanaya dönmüş.

— Çok iyi!..

— Fazla memnun görünmedin.

— Bir alâkam yok ki...

— Doğru, Belma ile alâkadar olmuyorsun.

Rasih Nevres, bu imaya gülmüş dü:

— Fakat bu müşabihet hadisesine alâkadar olmuyorum.

— Jülyayı İstanbula çağırdım mı?

(Bitmiş)

Suriye hududunda

Birinci sahifeden devam

tindeki şakilerle cenup hududumuza tecavüz ettiğini, geçtiği yerlerdeki telgraf tellerini kestiğini dün Ankara muhabirimizden aldığımız telgrafa atfen yazmıştık. Musul cihetinden Barzan şeyhine tâbi şakilerin akim kalan tecavüz teşebbüsünden sonra sergerde Haçonun da bu teşebbüsü hiç şüphe yok ki pek kısa bir zaman zarfında kahr ve tedmir edilecektir. Zaten sevkedilen kuvvetlerimiz derhal mahalli vak'aya yetişmişler ve bu haydutları tenkile başlamışlardır.

Cenuptan vaki olan bu tecavüzlerin Şarktaki hâdisat ile alâkadar olduğuna şüphe yoktur. Hasonun neşrettiği beyanname de Kürt istiklâlinden bahsetmesi iki hâdise arasındaki irtibat ve münasebeti pek bariz bir surette meydana vurmaktadır,.

Maamafih bütün bu teşebbüsler akamete mahkûmdur

ANKARA, 6 (Telefonla) — Suriye hududundan toprakларımıza avenesile dahil olan Hasonun neşrettiği beyanname hakkında mütemmim malûmat aldım. Haso bu beyannamesinde asilerin hareketlerini gazeteleri mizin halka bir irtica hareketi olarak göstermeğe çalıştıklarına işaret ederek kat'î bir lisanla Kürt istiklâlinin temini için uğraştıklarını ilân etmekte vebu dava uğrunda çalışmağa devam olunacağını zikreylemektedir.

Bundan başka Haço Türklerin ırkdaşlarını katlettiklerini tasrih ederek, intikam almasını tavsiye etmektedir.

"Şarkta katliâm var,, diyerek Cemiyeti Akvamı harekete davet eden bazı ecnebi gazeteleri, anlaşılıyor ki hudutlarımız haricinde hazırlanan bu isyan hareketinin en sadık birer mürevvici efkârıdırlar.

Hududumuzdan toprakларımıza taarruz ederek kardeşlerimizi vazife başında en feci bir şekilde ve deni bir tarzda öldüren, aziz Türkiyenin bünyesini manen ve maddeten zarara sokan serseri güruhuna karşı memleketi müdafaa için alınan meşru tertibat ve asilerin kirli alımlarına saplanan Türk süngüleri şayet katliam namını alacak sa, mednî Avrupaya sadece cenup ve garp hudutlarımızı gösterir ve oralarda bize komşuluk eden devletlere hudut boyunda emniyet ve asayişi temin için teminat alınmasını tavsiye etmeği, bu vicdansız ve duygusuz matbuata beliğ bir cevap telâkki ederiz.

İRANIN CEVABI BUGÜN BEKLENİYOR

ANKARA, 6 (Telefonla) — İran hükûmtinin nihayet yarın akşama kadar notamıza cevap vermesine intizar olunuyor. Öğrendiğimize göre notada hükûmetimiz İrandan iki esaslı talepte bulunmuştur. Bunlardan biri hudut boyunda asileri tedip için müşterek harekete geçmek.

İkincisi de hududumuzun müstakbel emniyetini temin maksadile Türk - İran hududunun tashihidir. Hududun tashihi demek elân yarısı İran toprağında bulunmakta olan Küçük Ağrıdağının hudutlarımız dahiline geçmesidir.

İran hükûmeti -vereceği cevapta tekliflerimizi kabul ettiğini bildirecek olursa derhal müzakereye geçilecektir.

Ankara mehafilinde edindiğim kanaate göre hududun tashihi artık en kat'î bir lüzum ve ihtiyaç haline girmiş bulunuyor.

Poliste

Bir ceset

Süleymanın çürümüş cesedi bulundu

Dün Unkapanı civarında tefessüh etmiş bir ceset bulunmuştur. Yapılan tahkikat neticesinde cesedin bir ay kadar evvel memleketinden şehrimize gelen ve kasap çıraklığı yapan 17 yaşlarında kadar Süleyman isminde birine aittir. 15 gün evvel denize girdiği ve yüzmek bilmediği için boğulduğu anlaşılmıştır.

Kumkapıda bir tecavüz

Kumkapıda sandal gezintisinden sonra evine dönen Cemal Sahir Bey; 5 kişinin tecavüzüne uğramıştır.

Bu 5 kişi Cemal Sahir Beyin elinde bulunan gramofonu, plâk kutusunu ve sırtından ceketini alıp savuşmuştur. Aktörün bağırması üzerine etraftan yetişmişler, yüzü gözü çürük ve bere içinde kalan Cemal Sahir Beye yardım etmişlerdir.

Komünistler

Birinci sahifeden devam

lüğü tarafından İstanbul polis müdürlüğüne telgraf çekilmiş, komünistlerin İstanbuldaki son teşkilâtı ve teşkilâta mensup eşhas ile orada 1 ağustos gecesi beyannameleri atanların isimleri bildirilmiştir.

Evvelki gece geç vakte kadar İstanbulda yapılan tevkifat hakkında İzmir polis müdürlüğü İstanbuldan telgrafla malûmat beklemiştir. Girit'li Cazim'in mensup olduğu İstanbuldaki komünist teşkilâtı hakkında polis müdürlüğü bir ipucu elde etmiştir. İstanbulda mühim tevkifat yapılması beklenmekte ve tahkikatın yeni ve mühim bir safhaya dahil olduğu tahmin olunmaktadır.

İzmirde yakalanmış olan komünist maznunlar; İstanbul'da yapılacak olan tevkifata intizaren adliyede mevkuf bulunuyor.

Acaba Ahmet kim?

Adana vapurile İstanbuldan İzmire beyannameleri götüren kamarot Ahmedin tevkifi İstanbula yazılmıştı. İzmire verilen cevapta Adana vapurunda böyle isimde kimsenin bulunmadığı bildirilmiş, müstear nam verildiği anlaşılmıştır.

Cemil paşa parkı

Kadıköy Hilâliahmerinden:

Çiftehavuzlarda Cemilpaşa parkının Hilâliahmer menfeatine olarak her cuma saat 15 ten 19 a kadar gezilmesine müsaade edilmiştir.

Siirtte seyyar 10 Jandarma alay kumandanlığından:

114000 ilâ 228000 kilo arpa

Alayımızdaki hayvanatın Mayis 931 gayesine kadar istihkakı olmak üzre yukarda mikdarı yazılı arpa kapalı zarf münakasa ile satın alınacaktır. Münakasa 17 ağustos 930 pazar günü saat 14 te Siirtte Alay merkezinde yapılacaktır. Şartnameyi görmek ve almak isteyen talipler İstanbulda Jandarma İmalâthanesi Müdüriyetine müracaat etsinler.

Giresunda iki numaralı Jandarma efrat mektebi müdüriyetinden:

Giresonda bulunan iki numaralı Jandarma efrat mektebinin 930 eylülünden itibaren oniki aylık ihtiyacı olan "148000,, yüz kırk sekiz bin kilo ekmek kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhalesi 27 ağustes 930 çarşamba günü saat on dörtte Gireson Jandarma mektebinde yapılacaktır. Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat on üçe kadar mektepteki münakasa komisyonuna vermeleri lâzımdır. Şartnameyi gürmek isteyen her gün mektep müdüriyetine müracaat edebilirler.

Piyango müdüriyetinden:

Numuneleri veçhile 300,000 adet evlenme evrakı tab ettirileceğinden taba talip olacakların pey akçalarile birlikte 9-8-930 cumartesi günü saat on beşte piyango müdürlüğünde müteşekkil mubayaat komsiyonunâ müracaatları.

İst. 8 inci icrasından:

Bir deynin teminî istifası zımnında mahcuz bulunan Sitreno markalı kapalı binek ve mükemmel bir vaziyetteki otomobilin şehri halin 11ci pazartesi günü saat 13½ da sandal bedesteninde açık artırma suretile satılacağı ilân olunur.

Müzayede ile satış

Ağustosun 8 inci cuma günü sabah saat 10 da Şişlide Etfal hastanesi kapısı karşısında Kâğıthane caddesinde Yervant Kalfa apartımanının 2 numerolu dairesinde bulunan ve maruf bir aileye ait mükemmel eşyalar müzayede suretile satılacaktır.

Zarif salon takımı, asrî mükemmel mahon yemek oda takımı, müzeyyen yatak oda takımı, salona ait eşyalar, aynalar, kadife kanape ve koltuklar, sandalyeler, biblolar, portmanto, gümüşlü maden tatlı ve yemiş takımları, kadeh takımı, sofra takımları, kristof tepsiler, çini ve salamandr sobalar, elektrik avizeler, kolonlar, tablolar, divar tabakları, etajerler, sigara kübik masalar, dolaplar, muşambalar, perdeler, salon gramofonu, 2 adet bronz kesme emaye karyola vesair eşyai beytiye Rosenkranz markalı konser piyanosu, Anadolu ve Acem halıları ve seccadeleri, pey sürenlerden 100 de 25 teminat alınır.

Zayi cüzdan

Emniyet Sandığından aldığım 28-7-930 ve 68944 No lu cüzdanı zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü olmadığı. Aksaray'da Guraba Hüseyinağa mahallesi Mehmet Efendi sokak 12-14 No Ömer Nail.

En zengin ticaret tekilfleri
En nafi münasebatı ticariye

Leipzig Sergisinde

1600 emtiai ticariye gurupu, 24 muhtelif memleketten gelen 9600 fabrikatör ve toptan muamele yapan tüccarlar, bundan başka ecnebi alıcılar Verbandsbüro vasıtasile tesisi münasebat edebilecekleri mükemmel teşkilâtı haiz bir çok ihracat ticarethaneleri bulabilecekterdir.

30Ağustosta başlıyacak olan

LEIPZİG Sonbahar Sergisinden

istifade ediniz.

Ayni zamanda her nevi kürk ve av derileri teşhir edildiği **"İPA,,** Beynelmilel sergisini ziyaret ediniz

Bütün tafsilât:

La LEIPZİGER MESSAMT,

LEIPZİG tarafından veyahut İstanbul fahri mümessili bulunan Galata'da Ağopyan Hanın da Mühendis H. ZECKSER tarafından verilmektedir.

Posta kutusu Galata 76

BUYÜK

TAYYARE PİYANGOSU

9 uncu tertip

1 İNCİ KEŞİDE

11 Ağustos 1930 da Keşideler, Vilâyet, Şehremaneti, Defterdarlık, Iş, Ziraat ve Osmanlı bankaları murakıpları ve halk huzurunda yapılır

Büyük Ikramiye

30.000 Liradır

Her keşidede çıkan numaralar tekrar dolaba konmaz

Tütün Eksper kursu

Tütün inhisarı U. Müdürlüğünden

Ortaköy'de Feriyedeki Tütün Eksper kursuna kabul edilmek için:

1 - Türk olmak ve (1912-1905) (1328 - 1321) doğumlu bulunmak;

2 - En az orta tahsili eksiksiz bitirmiş olmak;

3 - Tam sıhhatli ve bünyesi tütünle iştigale müsait bulunmak ve ağır cezaları müstelzim cürümlerden ve muhilli haysiyet kabahatlerden dolayı mahkûm olmamak lâzımdır;

İstekli olanlar bir istida ile Galata'da Tütün inhisarı umum müdürlüğüne müracaat ve;

1 - Nüfus cüzdanı veya tezkeresi;

2 - Mektep şahadetnamesi;

3 - Nihayet bir senelik çiçek aşısı şahadetnamesi;

4 - Mahalle veya köyü ihtiyar heyetin polis veya jandarma dairelerinden musaddak hüsnühal şahadetnamesi;

5 - Dört tane fotoğrafı;

hemen tevdi etmelidirler,.

Ancak yukardaki şartları haiz olup ta bu vesikaları ve saireyi (23 Ağustos 1930) saat on yediye kadar tevdi edenler adedi mürettepten fazla talip zuhurunda yapılacak olan müsabaka imtihanına girebilirler.

Müsabaka imtihanı (25 Ağustos 1930) da başlıyacak ve orta tahsil derecesinde Türkçe, Hesap, Hendese, Fizik, Kimya ve tabiîyattan yapılacak ve üç dört gün devam edecektir.

Talebenin sıhhî vaziyeti idare hekimleri tarafından tesbit edilir.

Kabul edilen talebe nazarî ders günlerinden maada olan günlerde muhtelif imalâthaneler ve depolar ve fabrikada amele gibi çalışır.

Talebeye hiç bir ücret verilmez.

P. T. T. U. M. Lezazım müdürlüğünden;

1 — Üzerlerine reklam vaz'ı hakkı talibine ait olmak üzere 9X14 eb'adında telgraf zarfı yaptırılacaktır.

2 — İhtiyacı senevî yedi milyon tahmin edilip her defasında ayrı reklam konulmak suretile bu ihtiyacın ceste ceste yani iki yüz ellişer bin adet temini caizdir.

3—Yapılacak zarfların eşkâlini öğrenmek ve fazla malumat almak istiyenlerin her gün Yeni postanede levazım mübayaat şubesine müracaat edebilir.

4 — En iyi kâğıttan imal ve en çok adette vermeği deruhte edene ihale edilecek olan bu işin görüşme ve uzlaşma günü 11 ağustos 930 tarihine müsadif pazartesi günü olduğu alakadarana ilân olunur.

At yarışları

Bakırköyünde Veli Efendide

8 Ağustos cuma günü saat 2-30 da

Hususi Trenler vardır. Bahsi müşterek İş bankası kontrolu altında yapılacaktır.

Sıhhat ve içtimaî muavenet Vekâletinden:

Bu sene İstanbulda Ebe talebe yurduna Orta mektep şehadetnamesini haiz olanlar tecihan kabul edilecek ve bunların adedi kaydı matlûp bulunan miktara baliğ olmadığı surette işbu miktarı doldurmak üzre orta tahsil derecesine tevafuk edecek şekilde icra edilecek imtihanda muvaffak olmak şartile diğer talipler de alınacaktır. Taliplerin kendi el yazılarile muharrer istidalarını muvazzah adreslerile birlikte aşağıdaki vesaika rapten nihayet 15 eylûl tarihine kadar doğrudan doğruyaSıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine göndermeleri lâzımdır.

1 — Türkiye Cümhuriyeti tebaasından olduğunu natık hüviyet cüzdanı,

2 — Mezun bulunduğu mektep şehadetnamesi,

3 — Ehli iffetten bulunduğuna ve hiç evlenmemiş olduğuna dair mahallî hükûmeti tarafından musaddak hüsnühal ilmühaberei,

4 - 4,5 x 6 Eb'dında üç adet fotograf,

5 — Berveçhi zir tayin ve tasrih edilen hastaneler heyeti sıhhiyesinden istihsal edilmiş bir kıt'a sıhhat raporu,

Bu rapor bir zarf içerisine konacak ve zarfın kapatıldığı yer mühür mumu ile ve hastane baştabipliklerinin mührile mühürlenerek taliplere teslim edilecek ve bunlar diğer evraklarile birlikte bunu da Vekâlete göndereceklerdir. Bu hastaneler Ankara, Sıvas, Erzurum, Diyarıbekir nümune hastaneleri, İstanbul çocuk hastanesi, İzmir, Bursa, Konya, Adana, Samsun memleket hastanelerinden ibaret olup buralarda muayene olunmak için mezkûr hastanelerin mensup oldukları Vilâyetlerin Sıhhat ve İçtimaî muavenet Müdürlüklerine talipler bizzat müracaat eyliyeceklerdir. Bu raporlar müdürlüklere gönderilen matbu nümuneye münderiç ve musaddak resimli olacaktır.

6 — Sureti aşağıda yazılı Noterden tasdikli velileri ve velisi olmıyanların kendileri tarafından tanzim kılınmış bir kıt'a taahhüt senedi,

Alınacak taliplerin yaşlarının 20 den aşağı ve 30 dan yukarı olmaması ve muayeneleri neticesinde tahsillerini ve ileride mecburî nizmetlerini ifaya mâni bir hastalığı ve arizası bulunmaması meşruttur. Bu veçhile gönderilecek istida ve evrakın alındığı gösterilecek olan adrese Vekâletçe derhal bildirilecek ve müracaat müddetinin hitamında tahsil derecelerine göre olunacak muamele kendilerine ayrıca tebliğ edilecektir.

Taahhütname sureti

Darülfünun Tıp Fakültesine merbut (Ebe) mektebinde tedrisi meşrut dersleri takip ve ikmal ederek neş'et ettikten sonra Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin irae eyliteceği herhangi bir mahalde Ebeliğe azimetle üç sene müddetle tayin olundu- ğu (olunduğum) vazifede ifayı hüsnü hizmet etmediği (etmediğim) veya tahsil esnasında her hangi bir sebeple yurttan ihraç edildiği (edildiğim) yahut yurdu terkeylediği (terkeylediğim) takdirde..... kerimesi..... Hanıma hükûmetçe yapılan masarifin faizi nizamisile beraber itirazsız ret ve i adesini müteahhit, zamin ve kefil bulunduğumu natık işbu senedim tanzim ve müsarünileyh Vekâlete takdim kılındı.

SADIKZADE BIRADERLER VAPURLARI

KARA DENIZ MUNTAZAM VE LÜKS POSTASI

Dumlu pınar

vapuru 10Ağustos **Pazar** günü akşamı

Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Sürmene ve Rize)iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Meymenet hanı altında acentalığına müracaat. Telefon:Istanbul 2134

VİM MUTFAK TAKIMLARINI TEMİZLER

Her nevi tencere, tava ve kazan VİM ile pek kolay temizlenir. Yaş bir paçavra üzerine bir az VİM serperek temizlenecek eşyayı bununla eyice ovalayınız. Lekeler bir saniyede kaybolur ve tencere ve kazanlarınız tertemiz parlar.

VİM bıçakları, porseleen eşyayı, çini duvar ve döşemeleri temizlemek için dahı müessir dir. VİM'in dokunduğu yerde pislik ve leke asla kalmaz.

Hanenizde her dürlü temizlik için Vim istimal ediniz.

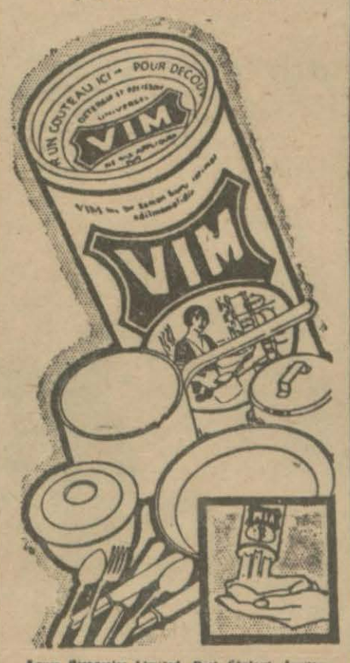

Lever Birdarler Limited, Port Sunlayt, İngiltere.

İstanbul 4 üncü İcra memurluğundan:

Açık artırma ile paraya çevrilecek gayri menkulün ne olduğu: Altında dükkânı bulunan nimkârgir hane.

Gayri menkulün bulunduğumevki mahallesi, sokağı, numarası:

Büyükada. Çinar çikarı s. 15, 17 No. Takdir olunan kıymet: 1708 L.

Artırmanın yapılacağı yer, gün saat: İst. 4 üncü icra dairesinde 11/9/930 T.sani 14 ila 16 ya kadar.

1 — İşbu gayri menkulün artırma şartnamesi 28/8/930 tarihinden itibaren 930—265 No. ile İst. 4 üncü İcra dairesinin muayyen numarasında herkesin göre bilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak isteyenler, işbu şartnameye ve 930-265dosya numarasile memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Artırmaya iştirak için yukarda yazılı kıymetin yüzde yedi teminat gösterilecektir.

3 — Hakları tapu sicilile sabit olmayan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirilmeleri icap eder, aksi halde hakları tapu sicilile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasında hariç kalırlar.

4 — Gösterilen günde artırmaya iştirak edenler artırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmatı almış bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar. Üstünde bırakılan gayri menkulün bedeli zamanında verilmezse gayrimenkül ikinci bir artırma ile satılır ve bedel farkı ve mahrum kalınan yüzde beş faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyettimizce alıcıdan tahsil olunur. Beş numaralı fıkradaki şart tahakkuk etmek kaydile üç defa bağrıldıktan sonra gayrı menkul en çok arttıranın üstünde bırakılır. Şart tahakkuk etmezse arttırma geri bırakılıp alıcı taahhütlerinden kurtulur ve teminat ta kalkar.

5 — Artırmanın birinci veya ikinci olmasına ve gayri menkule teallûk eden kanunî hakka ve satışın tarzına göre diğer şartlar.

Müterakim vergi, Belediye vakıf icaresi müşteriye aittir.

Yazılan maa dükkân hane yukarıda gösterilen 11/9/930 tarihinde İst. 4 üncü icra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur.

Liseler mubayaat komisyonundan:

Komisyonumuza merbut mekteplerin ve pansiyonların bir senelik ihtiyacı olan pirinç, ağaçkömürü. gaz, benzin, vakum, mazut yağları 17-8-930 tarihine müsadif pazar günü saat 16 da ihalesi icra kılınmak üzere kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Şeraiti anlamak isteyen taliplerin Galatasaray lisesindeki komisyon kitabetine müracaatları

SEYRİSEFAİN

Merkez Acenta; Galata köprü başında, Beyoğlu 2362 Şube acentesi: Mahmudiye Hanı altında Istanbul 740

İSKENDERİYE sür'at postası

(İzmir) vapuru 8 ağustos cuma 13de Galata rıhtımından kalkarak cumartesi İzmire ve akşamı İzmirden kalkarak pazartesi İskenderiye'ye varacak ve çarşamba İskenderiye'den kalkarak İzmire uğrayarak İstanbula gelecektir.

Trabzon ikinci postası

[Karadeniz] vapuru 7 ağustos Perşembe akşamı Galata rıhtımından kalkarak Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize Hopa'ya gidecek ve dönüşte pazar iskelesile Rize, Of, Sürmene, Trabzon, Polathane, Giresun, Ordu, Fatsa, Samsun, Sinop, İneboluya uğrayarak gelecektir.

Mudanya postası

Cuma, Salı, Mudanya'ya uğrayarak Gemliğ'e kadar pazar, Çarşamba, Mudanya'ya kadar saat 9 da Cumartesi, Pazartesi, Perşembe Ereğli vapuru tarafından aralık postalar Armutlu'ya da uğrayarak Mudanya'ya kadar saat 8,30 da Tophanede Seyrisefain rıhtımından kalkarlar.

Bozcaada postası

(GELİBOLU) vapuru 9 Ağustos cumartesi 17de idare rıhtımından kalkarak Gelibolu Lapseki Çanakkale İmroz Bozcaadaya gidecek ve dönüşte Çanakkale Lâpseki Gelibolu'ya uğrayarak gelecektir.

Antalya Postası

(Anafarta) vapuru 10 Ağustos pazar 11 de Galata rıhtımından kalkarak İzmir Küllük Bodrum Rados Fethiye Finike Antalyaya gider ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte, Andifli Kalkan Dalyan Marmaris Kuşadası Çanakkale Gelibolu'ya uğrayarak gelecektir.

Yalova

Plâj ve

Kaplıcaları için

Cuma postaları

Köprüden:

S, D.	S, D.	S, D.	S, D
8 00	9 00	(13 15)	21 30

Yalovadan:

S, D.	S, D.	S, D.	S, D.
5 15	18 00	19 00	19 45

Yolcuların bilhassa Plâjlardan azamî surette istifadesini temin için saat (13,15) de bir posta yapılmıştır. Bu posta köprüden hareketle doğru yalova'ya (15,25) de varır Yalova'dan (19,45) de kalkarak köprüye (21,55) de gelir.

9-10 Ağustos 930 Kadınlara
11 Ağustos 930 Erkeklere

Türkiye Seyrisefain İdaresi Mütekaidin,Eytam ve Eramilinin Temmuz 930 Maaşları balâda muharrer günlerde verilecektir.

Trabzon lüks postası

Sulh, vapuru 7 Ağustos **Perşembe** günü saat 20de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Gerze, Samsun, Ordu, Giresun, Görele, Trabzon, Rize, Bazar, Hope) ye azimet ve ayni iskelelerle Sürmene, Vakfikebir, Fatsa ve Ünyeye uğrayarak avdet edecektir.

Yük ve yolcu için mahalli müracaat: Sirkeci salonu karşısında Mizan Oğlu Han No: 2 Telefon Istanbul 354

Hindistanda müsademe olmıyan gün yok gibi. Bir vak'a oluyor, yüzlerce kişinin yaralandığı haber veriliyor. Resimler, geçen hafta Bombayda vuku bulan gürültüler esnasında alınmıştır.

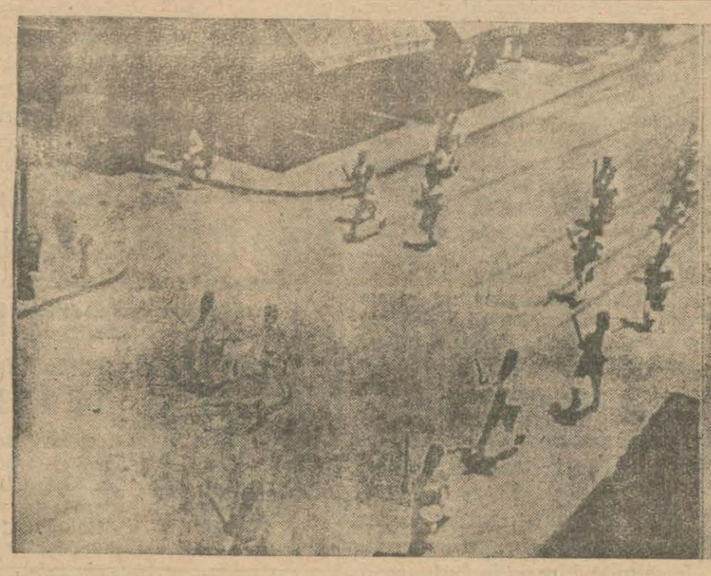

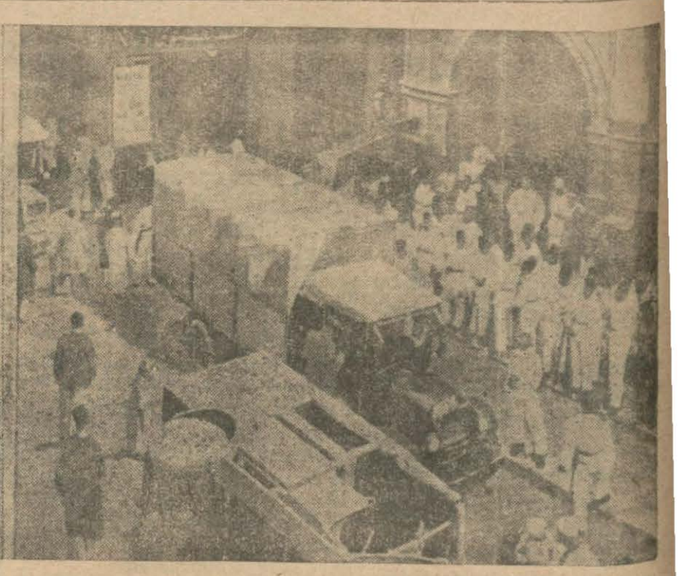

Mısırda son haftalar zarfında bir çok gürültülü hadiseler oldu. Ehali ile polisler arasında müsademeler vuku buldu. Bu resimlerden biri İskenderiye sokaklarında elleri sopalı polislerin nasıl ketirdiklerini, diğeri de polis merkezi önünde nümayişçilerin bir kamyonu nasıl devirdiklerini göstermektedir.

Karacabey kaymakamlığından:

Kazamızda inşa edilmekte bulunan hükûmet konağının bakıyyesinden 11054 lira 82 kuruş on bir bin elli dör lira seksen iki kuruş miktarı kısmının inşaatı 20 Ağustos 930 çarşamba günü saat 16 talibine ihale edilmek üzre münakesaya çıkarılmıştır. Taliplerin keşifnameyi görmek için her gün ve taahhüt etmek isteyenlerinde mezkûr günde ve kanunda yazılı tarifat dairesinde Karacabey kaymakamlığına müracatları ilân olunur.

Deniz banyolarına giderken
KODAK
fotoğraf makinenizi ve kâfi miktarda Kodak filimlerini UNUTMAYINIZ.
Kopya VELOX kâğıdı üzerine

leylî ve nehari **Feyziati Liseleri** kız ve erkek
Arnavutköyünde Tramvay caddesinde kârgir Çifte Saraylarda
Ana sınıfı ile ilk kısmı ve ayrı teşkilât dahilinde kız ve erkek umum talî sınıfları muhtevidir
Kayıt muamelesine başlanmıştır. Talep vukuunda mektep tarifnamesi gönderilir. Telefon İstanbul: 2867

Evkaf Levazım Mudurluğunden;

Taş delen suyunun menbaında yapılacak imalât (7-8-930) tarihinden itibaren kapalı zarf usulile münakasaya vaz'edilmiştir. Taliplerin şeraitini anlamak ve projesini görmek üzere her gün saat on dörtten sonra hey'eti fenniyeye ve ihale günü olan 30-8-930 tarihine müsadif cumartesi günü saat on beşte Istanbul Evkaf Müdürlyetinde İdare Encümenine müracaatları.

Ankara Encümeni daimisinden:

1 — Ankara Vilâyeti idarei hususiyesince Ağustosun Onuncu pazar günü saat onbeşte kapalı zarf usulile 200 adet sap arbası mübayaa olunacaktır
2 — Mübayaa olunacak arabalar dört tekerlekli olacak icabında uzanır kısalır bir vaziyette bulunacaktır.
3 — Arabalar demir dingilli, demir şınalı olacaktır.
4 — Şınalar ispitlere dört yerden demir çarıkla merbut olacaktır.
5 — Arabanın tekerlekler üstleri yekpare ve gürgenden olup parmak ve başlıkları kuru meşe ve ya kara ağaçtan ve aksamı sairesi ise gürgenden imlâ olunacaktır.
6 — Arabaların arzı bir dingil ucundan diğer dingil ucuna bir buçuk metro tuli ise dört metroya kadar uzayabilecek bir vaziyette yapılmış olacaktır.
7 — Arabalar sandıklı olmayıp angiçli olacak ve taban tahtasını havi bulunacaktır. Angiçler dört ve beş metro uzunluğunda ve altmış santim irtifaında olup yirmişer santim mesafe ile parmaklıklı olacak ve parmaklar angiçin üst ağacını sivri bir şekilde tecavüz etmiş bulunacaktır.
8 — Süvenleri dingile raptedecek olan payaugalar demir olacaktır.
9 — Arabalar makassız olup çatal ok olacak ve oklara boyunduruk merbut bulunacaktır.
10 — Arabalar demir firenli olacaktır.
11 — Arabalar hini ihaleden iki ay sonra Ankarada teslimi evveli icra edilecek ve tarihi taslimden on gün sonra da iki defa boyanarak bunu müteakip malin kat'i suretile teslimi kat'isi icra edilecektir.
12 — Arabanın poyraları 9-10 ve topları 21-22 santim eb'adında olacaktır.
13 — Teslimatı katiyeyi müteakip esmanı idarei hususiye veznesinden def'aten tesviye edilecektir.
14 — Müzayedeye iştirak edecekler bedeli ihalenin yüzde yedi buçuğu nisbetinde ve ya nakten ve ya muteber bir Banka mektubu vermek suretile depozito akçesini temineklerdir.

Devlet Demiryolları idaresi ilânatı

Tüzla içme menbaına mahsus yolcu ücret tarifelerinde tenzilât yapılmıştır. Bu yeni tenzilâtlı tarife 13 Ağustos 1930 tarihinden itibaren tatbik edilecektir. Yeni tarifeye göre meslâ. Haydarpaşadan içmeye gidip gelme ücretleri nakliye vergisile beraber birinci mevki 86, ikinci mevki 59. üçüncü mevki 39 kuruştur,

* * *

Samsun - Sıvas hattı güzergâhında Zile istasiyonundan itibaren Boztepe, Silis, Ulusu ve Kunduz istasiyonları 11 Ağustos tarihinden itibaren yolcu ve eşya münakalâtına açılacaktır.

Bu kısım üzerinde şimdilik haftada 3 defa cumartesi, pazartesi ve çarşamba günleri seyrüsefer edecek muhtelit yolcu treninin vakti hareket ve varları berveçhi atidir.

Zile	Hereket	7,45	Kunduz	Hareket	13,54
Boztepe	Muvasalat	8,16	Ulusu	Muvasalat	14,41
	Hareket	8.17		Hareket	14,45
Silis	Muvasalat	8,54	Silis	Muvasalat	15,28
	Hareket	9,03		Hareket	15,37
Ulusu	Muvasalat	9,51	Boztepe	Muvasalat	16,11
	Hareket	9,54		Hareket	16,12
Kunduz	Muvasalat	10,44	Zile	Muvasalat	16,45

Daha fazla malûmat almak için istasiyonlarımıza müracaat edilmesi ilân olunur.

Ziraat mühendisi olmak isteyen Lise mezunlarına

Iktısat Vekâletinden:

Ankara'da tesis edilen Yüksek Ziraat Mektebi 1931 senei dersiyesi bidayetinde tedrisata başlayacak ve bu sene staj için talebe alınacaktır. Kayt ve kabul edilecek efendiler.

1 — Lise mezunu olacaklardır.

2 — Bir sene Vekâletce tayin olunacak çiftliklerde staj görecekleridir. Bu efendilerin ikametleri çiftliklerde temin edileceği gibi ayrıca staj müddetince kendilerine ayda 50 lira ücret verilecektir. Stajı müteakip mektepte tedrisât başlayacaktır.

Mektep leyli ve meccanidir. Tahsil devresi 3 senedir. Mezun olanlar Ziraat Mühendisi sıfatını alırlar.

Bu şeraiti haiz olup Türk tabasından olan ve sinleri 17 den aşağı ve 22 den yukarı olmayan ve vücudu zıraate müteahammil bulunan lise mezunu efendilerin 4 adet fotograf raptederek bir istida ile Ağustos nihayetine kadar Ziraat Umum Müdürlüğüne veya Vilâyet Ziraat Müdürlüklerine müracaatları.

Istanbul gumrukleri muhafaza mudurluğunden

1 — Gümrük muhafaza yıldırım nam motörün teknesine müceddet makine vaz'iyesi alenî münakasaya konulmuştur.

2 — Şartname sureti musaddakası komisyon kitabetinden alınacaktır.

3 — Bu işi yapabileceklerine itimadı mütazammın vesaiki hamilen ve % 7,5 pey akçesi veya Banka kefaletile ihale günü olan 27 Ağustos 930 Çarşamba günü saat 14 te Muhafaza müdüriyetinde hazır bulunmaları.

GAZOJEN MOTÖRÜ 15 beygir kuvvetinde mangal kömürü ile işler depomuzd hazır gayet ucuz ve tediyatta kolaylık.
HİLMİ NAİLİ
Sirkeci Nur han No. 21

Zayi: Harbiye ile Eminönü arasındaki mesafede derununda İran konsoloshanesinden aldığım pasaportumu havi cüzdanımı zayi ettim. Bulan zatın zirdeki adresime getirmesi ve aksi takdirde yeni pasaport çıkaracağımdan eskisinin hükmü olmayacağını ilân eylerim.

İstanbul'da Çakmakçılar'da Valide Hanında 2 inci kemer 27 numarada

Darül'aceze müdürlüğünden:

Müesseseye senevi iktiza eden 4000 kilo benzin ile 1000 kilo kadar valvalin ve vakum yağının 4 eylül 930 perşembe günü kapalı zarf usulile münakasası icra edilecektir. Taliplerin yüzde yedi buçuk teminat akçelerile müracaatları.

İstanbul ikinci icra memurluğundan

Bir deyni mahkûmubihten dolayı, İstanbul sandal bedesteninde teşhis edilmiş mahcuz ve furuhtu mukarrer, 6 adet maroken koltuk, bir kanape, iki adet orta halı, on adet sandalye ve saire, 9-8-930 tarihi cumartesi günü saat 13,30 da sandal bedesteninde furuht edileceğinden talip olanların işbu ikinci satışda memuruna müracaatları ilân olunur.

Yüksek mühendis mektebi rektörlüğünden:

Yüksek mühendis mektebi kaydü kabul muamelesine Ağustosun on beşinden itibaren pazar ve perşembeden maada her gün sabah saat ondan akşam on yediye kadar devam edilecektir. Bu hususa ait şeraiti arzu edenler mektepten bizzat alabilecekleri gibi mektupla da isteyebilirler.

SIPAHİZADE HASAN HÜSKÜ Bursa Pazarı

Bursa Pazarı Müessesesatının
Bursa'da İrgandi'deki LÂLE KREP DÖŞİN fabrikası mamulâtı
Yerli mallar sergisinde teşhir ediliyor.
11 Ağustos 930 da Sanayi birliği tarafından Galatasaray salonunda açılacak olan YERLİ MALLAR sergisinde teşhir edilmek üzere sureti mahsusada imal edilen ipekli kumaşlar mevkii furuhta vazedilerek yalnız sergi müddetince gayet ucuz fiatlarla satılacaktır. Muhterem halkımızın sergiyi ziyaretleri ve bu münasebetle istifade etmeleri tavsiye olunur.

Zayi şehadetname

Beyoğlu 21 inci mektebinden aldığım şehadetnamemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü

Arnavut köyünde
AMERİKAN KIZ KOLEJİ
Mektebe dühul için her salı ve cuma günleri saat 9,30 ten 11,30 a kader müracaat

ÜSKÜDAR AMERİKAN KIZ LİSESİ
Mektep Eylülün 18 inci Perşembe günü açılacaktır. Kayıt ve kabul için Ağustos 19 dan Eylül 12 ye kadar Salı ve

CUMA
8 AĞUSTOS 1930
5 inci sene, No 1613
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt Mebusu MAHMUT

BUGÜN

2 inci sahifede :
1— Tarihi tefrikamız: Ali Pş.
2— Harici ve Son haberler
3 üncü sahifede
1— Bedia Muvahhit Hanım dava açtı
2— Ihsan Ziya Beyi vuranlar
3— Yerli malı sergisi açıldı
4— At yarışları bugün
4üncü sahifede
1— Felek
2— Hikâye
3— Roman
4— Siyasiyat
5 inci sahifede :
1— Sinema âlemi

Sarkta ve cenupta son vaziyet nedir?..

Cihan buhranından kurtulmanın ameli çareleri

Umumî harp biteli on bir sene oldu. Fakat o muazzam hailenin doğurduğu iztıraplar beşeriyeti hâlâ inletiyor. Dünyanın halî hazır iztıraplarının sebep ve âmilleri arasında gene umumî harbın doğurduğu umumî fakirlik, yeni siyasî coğrafyanın tevlit ettiği hissiyat, her şeye rağmen milletlerin müdafaainefs ihtiyacları millî kin ve gurur gibi âmiller sayılabilir; ancak bütün bu sebep ve âmiller arasında bilhassa ikisi son derecede ehemmiyetlidir:

1 — Milletler arasında silâhlanma musabakası, 2 — her memleketi saran iktısadî bühran. Onun içindir ki bu büyük bührana çareler ararken bilhassa bu iki âmil üzerinde ehemmiyetle durmak ve bunlar üzerinde derhal tesir yapacak tertipler aramak icap eder. Hemen ifade edelim ki bu güne kadar her iki mevzu üzerinde çok esaslı tetkikler yapıldığından bu âmillerin zararlarını tahdit için pek çok çalısıldığından gafil değiliz. Bir türlü neticelenemiyen tahdidi teslihat konferansları, doğmasile beraber ölmesi bir olan beynelmilel iktısadî konferans, gümrükler konferansları, harpten mutevellit borç meselelerinin tetkiki, bütün bu mevzular etrafında yapılan müzakere ve münakaşaları hepimiz hatırlıyoruz; ancak bu güne kadar iktısadî bühran ile silâhlanma musabakasının biribirinden ayrılmaz bir kül halinde tetkik edildiğini hiç bilmiyoruz. Halbuki bu iki esaslı âmili birlikte tetkik ederek refaha susayan beşeriyetin ıztırabını dindirmek mutlaka mümkündür. Bunun için de meselelerin âmeli bir fikirle, bilhassa beşeriyetin umumî menafil cephesinden tetkiki şarttır.

Son zamanlarda mevcut bührana çare arayanlardan sık sık iştittiğimiz bir söz de "istihsal fazlalığı" dır. Filhakika bugün dünyada istihlâk kabiliyetinden ziyade istihsal mevcuttur; bununla beraber bu hal istihsal fazlalığının umumî hayatta fena bir âmil olduğunu ifade etmez: kanaatımızca asıl fenalık istihsal fazlalığında değil istihlâk kabiliyetindeki tevakkuf ve noksandadır. O halde bütün ted birleri istihlâk kabiliyetini arttırmak yoluna tevcih mecburiyetindeyiz. İlâveye lüzum görmeyiz ki biz bununla fuzulî istihlâkâtı muradetmiyoruz. İktısadın sây kadar tasarrufa istinat ettiği bir devirde elbette böyle bir hataya düşmek istemeyiz. Bizim istihlâk kabiliyetinden kastettiğimiz manâ insanların mühtaç oldukları hudut dahilindeki istihlâkten mahrum olmıyacak bir hale getirilmesidir. Bunun için müstahsil memleketler kendilerine yeni mahreçlar ariyorlar; henüz temeddün etmemiş insanların istihsal ve istihlâk kabiliyetlerini arttırmak suretile yeni istihlâk zeminleri yaratmağa çalısıyorlar. Bu çalışmaların faydası aşikârdır; ancak bu işlerde muvaffakiyet her şeyden ziyade urun zamanlara mütevakkıftır. Halbuki içinde bulunduğumuz umumî ıztırap tesirlerini derhal gösterecek tedbirler ister. Varsın bazı teşebbüs erbabı kutupları isitarak istifade edilecek bir hale koymağa, çölleri serinleterek iskâna elverişli bir vaziyete sokmağa çalışsınlar, onların bu mesaisini takdir etmek borcumuzdur; ancak bu hal hali hazır bühranın istediği acil ve müessir devayı arayıp bulmamıza mâni olmamalıdır.

Kanaatımızca beşeriyetin girdiği bu çıkmazdan kurtulmanın âmelî ve tesirli tek bir çaresi vardır. Milletler arasındaki silâhlanma müsabakasını durdurmak ve ayni zamanda umumî harpten evvel veya ondan doğan borçlar meselesini milletlerin tahammülü dahilinde mütekabil anlaşmalarla asgarî haddine indirmek. İlk bakışta pek basit görunen bu iki tedbir üzerinde bir çok defalar görüşüldüğü malûmdur. Fakat her ikisinin de bir arada mütalet ve tetkiki şeklidir ki dava üzerinde çok müessir olacağı kanaatındayız. Her halde tamirat, tazminat ve eski borçlar namı altında bazı memleketleri ağır mükellefiyetler altında inleten vergiler makul ve amelî bir tarzda hallolunursa iktısat edilecek mebaliğ de teslihata sarfedilemiyeceğine göre doğrudan doğruya mübadele ve istihsal kabiliyetleri üzerinde pek anî ve müsbet tesirler yapmaktan hali kalmaz. Ayni zamanda hem silâhlanma yarışını da durdurmak, hem de borçlar meselesine kat'î bir hal şekli bulmak, işte her gün şiddetini bir az daha arttıran cihan bühranından kurtulmak için en âmeli ve müessir olduğuna kani bulunduğumuz tedbiri umumî olarak ifade ettik. Gelecek makalelerimizde bu tedbirin tatbik usullerini, alacaklı ve verecekli memleketlerdeki tesirlerini, bu iki meseleyi birlikte mütalea ve halletmekten hiç bir memleketin zarar görmesi ihtimalibulunmadığını izaha çalışacağız.

Siirt Meb'usu
MAHMUT

(1) Haço'nun 340 senesinde Mardinde aşiret reisi
(2) İbrahim ağa ile birlikte alınmış bir resmi

Düşmanlarımızın sistematik bir tarzda çalıştıkları anlaşılıyor..

Haço'nun tenkili gün meselesidir, diğer yerlerde tam bir sükûn var...

Haçonun maiyetindeki şakilerle Mardin vilâyeti hududuna vaki olan tecavüzü hakkında dün tafsilât vermiştik. Şurasını kaydedelim ki Haçonun bu tecavüzü izam edilecek bir mahiyette değildir. Şeyh Sait isyanından sonra Suriyeye kaçmış olan bu sergerde, hududumuza tecavüz için daima fırsat kollayordu.

Haçonun bu tecavüzü tam hudut üzerinde kâin olan ve nahiye merkezi bulunan Rabat köylünü işgalden ibaret kaldı. Cenuptan hududumuza vaki olan tecavüzler üzerine ufak hudut müfrezelerimiz dahile çekilmiş olduğu cihetle Haço mukavemete uğramamıştır. Fakat Haço kendisini bekliyen akıbeti bildiği cihetle hudut üzerinde kâin olan Rabat köyünden dahile doğru ilerilemeğe cesaret edememektedir. Şakilerin üzerine sevkedilen kuvvetlerimiz Haço'yu ve avenesini Suriyeye kaçırmamak ve orada tepelemek için ihata tertibatı almakla meşgul bulunuyorlar. Herhalde Haço ile avenesinin tenkili anbean bekleniyor.

(Mabadi ikinci sahifede)

Istanbulda komünistelerin merkezi keşfedildi

Burada komünist teşkilâtile uğraşan ve aralarında bazı maruf şahsiyetler bulunan 60 kişi vardır

Zabıta bunların izi üzerindedir. Bugünlerde bazı tevkifat yapılacak..

Memleketimizin muhtelif yerlerinde beyannameler dağıtmak surtile komünistlik tahrikâtı yapan gizli teşkilâtın merkezi ve icra komitesi İstanbulda bulunduğu anlaşılmıştır.

İstanbul zabıtası esaslı tahkikat neticesinde bütün bu teşkilâtın ıç yüzünü meydana çıkarmağa muvaffak olmuştur.

Komünistlik perdesi arkasında hükûmet aleyhine bir muhit hazırlamağa uğraştıkları tesbit edilen teşkilâtın ele başıları hak

(Mabadi ikinci sahifede)

Şehir meclisi

Azalık için 800 kişi mürecaat etmiş

Yeni meclisin azası nasıl seçilecek?

Eylûlde Vilâyetle Emanetin tevhidi üzerine yapılacak İstanbul meclisi intihabı için hazırlıklara devam ediliyor.

Namzetler henüz tesbit edilmemekle beraber namzetlik için müracaat edenlerin miktarı oldukça fazladır ve söylendiğine göre bu zevatın adedi 800 ü mütecavizdir.

Yeni İstanbul Vilâyeti meclisine altmış küsur aza intihap olunacaktır. Haber aldığımıza göre bu miktarın yirmisi eski Vilâyet meclisi âzası, yirmi beşi Cemiyeti belediye âzası meyanından namzet gösterilecektir. Griye kalan yirmi beş âza da yeni olacaktır. Bu yeniler arasına kadın namzetler de dahildir.

Polis müdürlüğü

Demir Ali B. polis müdürü oluyor

Alâkadar mahafilde söylendiğine göre bir müddettenberi vekâleten idare edilmekte olan İstanbul polis müdiriytine miralay Demir Ali B. in tayini mukarrerdir.

Malûllere para tevzii yarın başlıyor

Malûllere ve şehit yetimlerine verilecek paranın tevziatına yarından itibaren başlanacaktır.

İlk tevziat Sarayburnu şubesine mensup olanlardan başlıyacaktır.

Hakimiyeti Milliye bayramı

Hâkimiyeti milliye bayramı dün İstanbulda parlak bir surette tes'it edilmiştir. Şehir baştan başa bayraklarla donatılmış olduğu gibi Maarif Cemiyeti de rozetler dağıtmış, devairi resmiye, bankalar, ve umumî müessese seler tatil yapmıştır.

Hüsrev B. dün Sofyaya hareket etti

Tahran sefirliğine tayin edilen Sofya küçük elçisi Hüsrev Bey dünkü ekspresle Sofyaya gitmiştir.

Hüsrev Bey Sofyada 10 gün kadar kalacak, kral hazretlerine arzı veda ettikten sonra İstanbula gelecek, Ankaraya gidip talimat aldıktan sonra avdet ederek, Tahrana hareket edecektir.

Sıcaklar

Dün hararet 30,5 dereceye fırladı

Bugün de sıcak devam edecek

Dün derecei hararet gene yükseldi. Bir kaç gün devam eden serinliklerden sonra havaların birdenbire ısınması halkın, sayfiyelere, mesirelere ve plâjlara tehacümüne sebep olmuştur. Tatil günü olmadığı halde, Seyrisefain ve Şirketi Hayriye vapurları, Boğaza ve Adalara giden halkla hıncahınç doluydı. Kandilli rasathanesi dün hararet derecesinin 30,5 a kadar yükseldiğini tesbit etmiştir. Bugün hava sıcaklığını muhafaza edecektir.

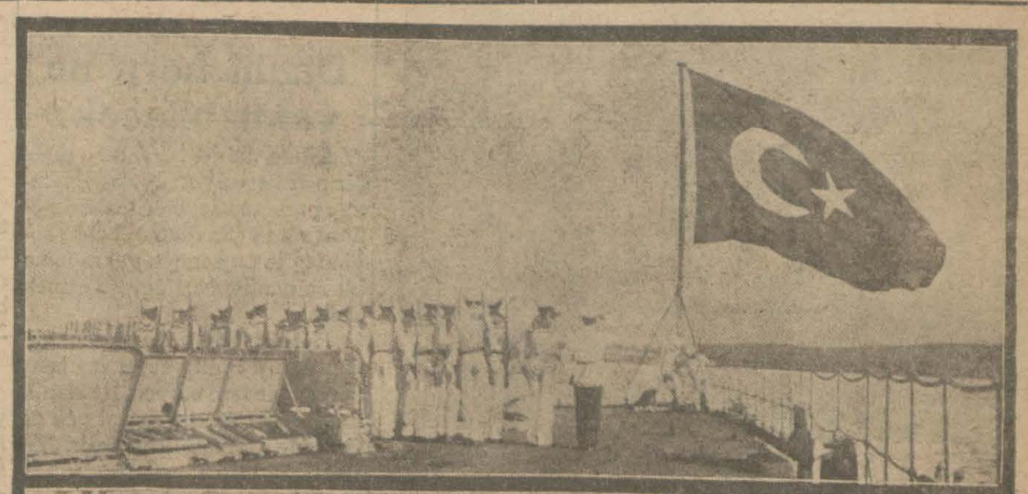

Yavuzdan iki kıymetli intiba: Güvertede Sancak Çekilme merasimi ve endahi tecrübeleri esnasında

Liman işi

Ankaradan dönen Hamdi B. in beyanatı

Şirketin ilgası değil takviyesi mevzuubahs imiş

Geçenlerde Ankaraya giden İstanbul Liman şirketi umumî müdürü Hamdi B. dün sabah şehrimize avdet etmiştir.

Hamdi Bey

Hamdi B. bir muharririmize âtideki izahatı vermiştir:

— Ankaraya şirkete ait bazı işler için gittim. Bilhassa Haydarpaşa ve Sirkeci rıhtımlarından ihraç edilecek hububatın nakliye ücretlerinde azamî tenzilâtı havi fevkalâde bir tarife projesi üzerinde İktısat vekâletile temas ettim.

Bu arife proje halinde tesbit edilmiş olup İdare meclisimizce tasdik edildikten sonra tatbıkına başlanacaktır.

Bu tarifede de ecnebi memleketlerine ihraç edilecek buğdayın limanda nakli tonuna en ucuz on iki buçuk kuruşa kadar tenezzül ediyor ki bugünkü tarifeden yüzde elli nispetinde ucuzdur.

Bu fiat, nakil şeraiti limanımıza benzeyen hiç bir limanda tatbik edilemiyecek kadar müsaittir. Tasdik edildikten sonra neşredilecektir.

Liman şirketinin ilgası ve şirketin gördüğü işlerin hükûmete devri şeklinde bazı gazetelerde görülen haberler hiç bir esasa istinat etmemektedir. Bu yolda verilmiş ne bir karar ve ne de bir tasavvur mevcut değildir. Bir hükûmet şirketi olan ve gayesi umumî bir hizmeti ifadan ibaret bulunan liman şirketinin limandaki nakliye hizmetlerini ve fiatlerini tanzim ve liman vesaitini tecdit hususundaki mesai ve faaliyeti nazarı dikkate alarak şirketin ilgası değil, bilâkis sermayesinin tezyidi suretile takviyesi mevzuu bahistir.„

Donanmamız 10 ağustotsa manevralara başlıyor

Manevradan sonra filomuz Karadeniz limanlarını ziyaret edecek

Erkânı Harbiyei Umumiye bahriye talim ve terbiye dairesi reisi kaymakam Şefik, binbaşı Hüsnü ve binbaşı Saffeddin B. ler donanmamızın manevralarını tetkik etmek üzere dün şehrimize gelmişlerdir.

Mükemmel bir hale geldiği son tecrübelerle de sabit olan Yavuz'umuz müstesna olmak üzere diğer bütün sefaini harbiyemiz manevralara iştirak edeceklerdir.

Bu manevraların ilk kısmı 10 Ağustostan 15 ğustosa kadar devam edecek ve Marmara'da yapılacaktır.

Bunu müteakip ayni filo Karadenize çıkacak ve Trabzona kadar gidecektir.

15 gün devam edecek olan bu

(Mabdı ikinci sahifede)

M. Şaht hükûmete verdiği raporda ne tavsiye ediyor

Her şeyden evvel beşer senelik malî program tanzim edilmek lâzım

(Malî ve iktısadî vaziyetimiz hakkında Dr. Şahtın hükûmete verdiği raporun ilk kısmını dün dercetmiştik. Raporun mütebaki kısmını da bugün neşrediyoruz.)

Fakat bu islahat tedbirinin gayesi, evvel emirde idare makinesinin ve memleket iktısadiyatının asrileşmesine matuf olmak ve bu sahada, şimdiye kadar olduğu gibi, bundan böyle de ecnebi mütehassıslarının teşriki mesaisinden istifade etmek icap eder. Türkiyenin tediyat

(Mabadi 6 ıncı sahifede)

Sultan Hamit

Tahsin Pş.nın hatıraları

Milliyet 11 ağustostan itibaren Mabeyin Başkâtibi Tahsin Pş.nın hatıralarını neşre başlıyor.

Bu hatıralarda Sultan Hamidin çocukluğundan itibaren bütün hayatı ve Yıldızın içyüzü okunacaktır.

11 ağustosu bekleyiniz

11 ağustosta başlıyor

Sultan Hamit